

Törvényjavaslat az alkotmány módosításáról, az egyesülési és gyülekezési jogról

FOLYTATJA DECEMBERBEN MEGKEZDETT MUNKÁJÁT AZ ORSZÁGGYÜLÉS

Kedden délelőtt 10 órakor az 1988. december 20-án megkezdett ülészek munkáját folytatta az Országgyűlés. A tervezett napirend szerint a képviselők megvitadják az alkotmány módosításáról, az egyesülési jogról, valamint a gyülekezési jogról szóló törvényjavaslatot. Az Országgyűlés megtárgyalja a ház ügyrendjének módosításával összefüggő kérdéseket.

Az ülésteremben foglalt helyet **Straub F. Brúnó**, az Elnöki Tanács elnöke, **Grósz Károly**, az MSZMP főtitkára, **Németh Miklós**, a Minisztertanács elnöke.

A keddi munkanapot megnyitó **Stadinger István** házelnök üdvözölte a közlekedési, hírközlési és építészeti tárca vezetőjét, a parlament munkájában miniszterként először részt vevő **Derzsi András**t. Ezután bejelentet-

te, hogy az országos választási elnökség javaslatot nyújtott be a Nagy László képviselő elhalálása miatt megüresedett képviselői hely betöltésére. **Pesta László** jegyző felolvasta az átiratot, amely a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 16. számú országgyűlési képviselői választókeretbe a megválasztott pótképviselőt — **Tóth Istvánt** — javasolta. Az Országgyűlés a választási elnökség jelentését tudomásul vette, és **Tóth István** képviselőt egyhangúlag igazolták jelentette ki.

Ezután **Pesta László** ismertette a december 22-én berekesztett ülészek óta érkezett új interpellációkat és kérdéseket.

Ezt követően **Kulcsár Kálmán** igazságügy-miniszter tartotta meg — a három törvényjavaslatot együtt tárgyaló — expozéját.

Kulcsár Kálmán expozéja

Előjáróban hangsúlyozta: a politikai rendszer változását nem csak a gazdasági reform sikeres kibontakoztatása teszi elkerülhetetlenné, a most betervezett törvényjavaslatok az új alkotmány megalkotásának részét alkotják, de nem helyettesítik az új alkotmányt.

A továbbiakban kifejtette: a politikai rendszer átalakulásának indokai azonban meg két másik folyamatot is elvezetnek. Egyrészt a magyar társadalom modernizációja nem fejlődhet tovább egy autoritativ jellegű politikai rendszer keretei között. A nemzetközi tapasztalatok is jelzik, de leginkább az alapon is könnyen belátható, hogy a modernizáció második, tehát az automatikus továbbfejlesztésre épülő, az egységes gazdasági-politikai világtrend szerbe sikeresen beilleszkedő folyamata olyan kreativitást, az energiák mozgósítását, az egyének és csoportok innovatív erejének felhasználását, a tudás minden területén való alkalmazást igényli, amely csak minden részben demokratikusan felelősséget vállaló, tehát a társadalom energiáinak kibontakozást engedő politikai rendszerben lehetséges. Másrészt: a szocialista politikai rendszer korábbi meghatározott történelmi körülmények között kialakított modellje nem képes a politikai mozgásoknak, folyamatoknak, feszültségeknek, konfliktusoknak a társadalom fejlődése érdekében való további kezelésére. A társadalom megváltozott, sok tekintetben kinőtt nem csupán az elmúlt négy évtized viszonyából, hanem halványulnak azok a történelmi múltba vezetett összefüggések is, amelyek közepette az a politikai rendszer működhetett, ha diszfunkcionális következményekkel is.

Mit jelent a második megállapítás? — tette fel a kérdést. A politikai rendszer átalakítása alapvetően olyan új alkotmánnyal tel-

jesülhet ki, amely képes társadalmunk átalakulását úgy kitejezni és a korábbi folyamatoknak olyan keretet adni, amely egyúttal reintegrál az európai alkotmányfejlődés fő vonalába és reintegrál a magyar alkotmányfejlődés folyamatába. Kontinuitást őriz meg tehát történelmi múltunkkal is.

Az alkotmány módosítása nem zavarja az új alkotmány előkészítését

— Ha most az alkotmány módosítását kérem a tisztelt Országgyűléstől, ezzel nem kívánom megzavarni az új alkotmány előkészítését; még kevésbé gondolok arra, hogy ezekkel a módosításokkal helyettesítsük az új alkotmányt. Azt azonban ki kell jelentenem, hogy a módosításokat a kidolgozandó alkotmány szel-

dalmi vitában is tökéletesedett szöveg legkorábban 1989 végén kerülhet az Országgyűlés elé.

Sem a változó politikai rendszer igényei, sem a társadalom politikai folyamatai — amelyek egyébként sok tekintetben összefüggnek — nem engedik meg azonban, hogy az alkotmányos problémákkal összefüggő jogalkotást elhalasztjuk az új alkotmányt követő időszakra. Valóságga kell változtatni például az egyesülésre és a gyülekezésre vonatkozó alapvető emberi jogokat, biztosítani, hogy konkrétan élhessünk velük. Ez azonban elve azt kívánja, hogy elimináljunk az alkotmány szövegéből olyan rendelkezéseket, amelyek ma ésszerűtlenül korlátozzák őket. Meg kell teremteni az alkotmánybíró-ság intézményét, mert a politikai életünk alakulása, a kitermelődő problémák, jogrendszerünk hiányosságai, „házagari” döntéseket, és pedig alkotmányos szempontból vitathatatlan döntéseket igényelnek. Olyan szervezetünk, amely kellő szakismerettel és függetlenséggel, tagjainak szakismeretéből, függetlenségéből származó méltósággal és ebből adódó tekintéllyel, az új alkotmány törekvéseinek megfelelő szellemiséggel dönthetne ilyen kérdésekben, ma nincs.

lemben kérem, s azokban az elemekben, amelyekre előterjesztést teszek, már az új alkotmány képe rajzolódik fel. Hozzáteszem, tisztelt Országgyűlés, hogy az új alkotmány elfogadását a kormány nem kívánja már kérni a jelenlegi alkotmány további módosítását. Egy eset kivételével. Az új választójogi törvény ki-

dolgozását megelőzően — különös tekintettel a társadalmi vita tanulságaira is — határozni kell a tisztelt háznak egy-két olyan kérdésben, amelynek eldöntése nélkül ez a törvény nem dolgozható ki. Márpedig a választójogi törvény elkészítése nem halasztható az alkotmány elfogadása utáni időre, mert a választások előkészítésének időigénye ezt nem engedi meg.

Kulcsár Kálmán bejelentette: a kormány legkésőbb március 31-ig be fogja terjeszteni a bizalmatlansági indítványra vonatkozó alkotmánymódosítást, illetve az ehhez kapcsolódó törvénytervezetet.

— Az alkotmánymódosításról szóló most benyújtott törvényjavaslat az Alkotmánybíróság létrehozásához, a népszavazás törvényi szintű szabályozásához elengedhetetlen, valamint az Országgyűlés ügyrendjének korszerűsítése, az egyesülési jogról és a gyülekezési jogról szóló törvényjavaslatok előkészítése során felmerült és szükségessé vált, illetőleg a honvédelmi kötelezettségen alapuló alternatív polgári szolgálat bevezetését lehetővé tevő módosításokat tartalmazza. Emellett a javaslat a gyakorlatban felmerülő igényeknek megfelelően az alkotmány módosításával lehetőséget kíván adni arra, hogy város és község is létrehozhat közös tanácsot — mondotta **Kulcsár Kálmán**, majd részletesen indokolta a módosításokat.

— Az alkotmányosság és a törvényesség védelmére vonatkozó szabályozás továbbfejlesztésének társadalmi igényéből, az alkotmányos jogállam kialakítására irányuló alapvető célkitűzéséből következik az Alkotmánybíróság létrehozása. Az Alkotmánybíróságnak az új alkotmány megalkotása előtt való létrehozását pedig az indokolja, hogy az új alkotmány elfogadását várhatóan, a jelenlegi szabályozás számos meglevő és várhatóan kialakuló ellent-

Magyar-bolgár gazdasági tárgyalások

Andrej Lukanov elutazott hazánkából

Jegyzőkönyv-aláírással egy 420 millió rubel. A tár-

gyalásokon véleményét cse-
reltek az 1991-1995. évi
tervkoordináció egyes kér-
éseiről, az ipari kooperáció
tejesztésének lehetőségeiről,
és néhány idegenforgalmi és
pénzügyi kérdésről. A tár-
gyalások idején az illetékes
miniszterhelyettesek para-
fálták a korszerűsített két-
oldalú közti egyezményt.
Andrej Lukanovot fogadta
Németh Miklós miniszterel-
nök. A bolgár vendég meg-
beszélést folytatott **Nyers**
Rezső államminiszterrel, és
találkozott **Beck Tamás** ke-
reskedelmi miniszterrel. A
bolgár miniszter látogatást
tett a budaörsi Sasad Ter-
1988. évi tényleges kétoldalú
árukereslet-forgalom az 1987.
Andrej Lukanov kedden
elutazott hazánkából. (MTI)

A bűnmegelőzési hónap megnyitója

Csökkenő életszínvona-
lunkkal egyenes arányban
nő hazánkban a bűnesetek
száma. Az elmúlt eszten-
dőben Hajdú-Bihar me-
gyében is romlott a sta-
tisztika. A bűnmegelőzésé-
vel foglalkozó szakemberek
ezért gondolták azt, hogy
egy vándorkiállítás keretében
hívják fel a figyelmet
a rendőri szervek és a tár-
sadalom feladataira.

A TIT megyei szervezeté-
nek és a megyei rendőrfő-
kapitányság dolgozóinak
köszönhető az az egy hóna-
pos rendezvénysorozat,
melynek megnyitójára ja-
nuár 10-én került sor Bal-
máuzvároson, a Veres Pé-
ter Művelődési Központ-
ban. Az eseményen jelen-
volt **Dr. Veres Ferenc**, a
nagyközség tanácselnöke,
Ecsedi László nagyközségi
párttitkár, **Dr. Rácsai Lajos**
alezredes, Debrecen rendő-

kapitánya, valamint **Hamza**
József alezredes, a megyei
bűnműködési osztály vezető-
je. **Borbély Miklós**, a TIT
megyei titkára köszöntötte
a szép számú érdeklődőt és
elmondta, hogy az elkövet-
kezendő hónapban közel
hetven előadást tartanak
majd a TIT és a rendőrség
közreműködésével. A meg-
nyitót után **Dr. Tóth Meny-
hért**, megyei főügyészhe-
lyettes tartott beszámolót
Hajdú-Bihar bűnmegelőzé-
si helyzetéről.
Ugy tűnik, hogy a TIT jo-
gi és pedagógiai szakosztá-
lyának kezdeményezése jó
ötlet a kitalálók részéről és
talán ez is segít majd ab-
ban, hogy a mostani ijesztő
szám adatok a jövőben csök-
kenő tendenciát mutassa-
nak.
Képünkön a kiállítás va-
gyonvédelemmel foglalkozó
része látható.

Tudósítás helyett

Sajtóforum vagy valami más...?

A néha önfeléd cseve-
gésbe átszűrő beszélgetés
meglehetősen kimerítő be-
moraja, az álmos, vagy ép-
en ideges mocorgás, az
ébermaradásért való küz-
delmet feladók távozó lép-
teinek zaja jócskán túlhar-
tongja a mezőgazdaság ban-
ki finanszírozásának tava-
nyúrára — úgy tűnik —
előre higgadságra
pillanatfelvétel arról a saj-
zó fórumról, amelyet tegnap
rendeztek Budapesten, a
Mezőgazdasági és Élelme-
zésügyi Minisztérium egyik
tanácsstermében.

végig kellett ülniük egy
meglehetősen kimerítő be-
számoló a hétfői elelmi-
és szer-áremelés okairól és
hatásairól. „De hát ezt már
tegnap elmondták az újsá-
gíró szövetségben, meg is í-
tam a mai Esti Hírlap-
ban...!” — hallom egyfe-
lől.
Másképp pedig a minisz-
terhelyettes higgadságra
intó szavait, hogy a sajtó
ha lehet, ne borolja tovább
a közvélemény amúgy is
indulatait, a fölkerécselt
Csak éppen arról esett ke-
vés szó, amiért a legtöbb
bűnk odament, sőt alkalm-
sint száz kilométereket ut-
azott. Mivel tehát e „sajtó-
forum” alapján nem vál-
lezési rendszerének az is-
kutatásra a mezőgazdasági
hitelpolitika új vonásait il-
is letően, a témára hamaro-
hallhasanak valamit, előbb
san visszatérünk.

SZÓL A RÁDIO Éteri rendszabályok

KÉPERNYŐ

1. Volt egyszer egy sorozat

A szilveszteri nagy tolongásban el is feledkeztem az Özvegyekről, holott ezzel a sorozattal még adós vagyok az olvasónak. Elvégre mégiscsak tizenkét estét láttuk-hallottuk Dolly és társai történetét, a szemrevaló amazonok szomorú históriáját. A befejezés ugyanis természetesen módton fulladt bele a végkifejletbe, a sápatag és verszegény katarzisba, bár mindezek ellenére a sorozatnak volt két érdekes, már majdnem eredeti mozzanata. Az egyik: a feminista jelleg, a másik a címmel feleselő ellentét, illetve a lényegyet kérdőjelező hiányosság. Az elsőt nem kell magyarázni, a másik bővebb kifejtésre szorul.

Az özvegyek négyen voltak. Vagyis hárman, lévén az egyikük hajadon, illetve egyelőre még kevesebben, mivel a fő-fő szervezőről kiderült: él a férje. Maradtak tehát ketten, őket viszont a rendező menet közben eltávolította az útból. Magyarán: meghaltak, holott ők érdemelték meg legkevésbé a büntetést. De hát a sors már ilyen. Kiszámíthatatlan és igazságtalan is. Mondjam, hogy nap mint nap tapasztaljuk?

Utólag persze nagyon nehéz rekonstruálni a látottakat, de hát mentse az emlékeztetőket, hogy maguk a film alkotói is — Lynda La Plante az ötlet szülőanyja, Paul Annett a rendező — küszködtek némi amnéziával (emlékeztetkiesés!). Például a végén már teljesen elfeledkeztek arról, a tévéfilm valójában milyen társadalmi képlet felvázolásával indult. A rendőrség mindeneke előtt a főbűnös emlékiratait után — Rawlins-féle dosszié — kutatott, mivel az nemcsak egy szimpla bűnügy kronológiáját tartalmazta. Nevek és összefüggések sorakoztak benne, s ezek az alvilág és a hatalom összefonódásának a szövevényeiben is adtak volna némi eligazítást.

A néző természetesen nem érzékeny az efféle csalafintaságokra. Meghatja, elandalítja az a szívósság, amely a feminin kommandót jellemzi, holott — ahogy mondani szokás — ők sem jobbák a Deákné vásznánál. Bűnözők, közönséges gonosztevők, csak a jellemük és szerepük el van érzelmesítve. Valami tragikus báj és végzettség lengi körül őket, amit még tetéz az a hisztériára, a rettegésre való hajlandóságuk. Na, nem mindegyikük jut, mert a „főnök” éppen hogy szívós és kemény karakter, aki attól sem riad vissza, hogy a végén lejárja a fűjét. S itt már mindjárt fel is vetődik egy morális kérdés: a férfi vagy a nő bűnösebb-e a tényeket s a történeteket mérlegre téve? A jog mindenképpen Harryt marasztalja, marasztalja el, holott erkölcsi értelemben Dolly a vétkesebb. A férfi ugyanis a maga törvénye szerint él. Rabló, gyilkos, hidegvérű bűnöző. A nő viszont sem ez, sem az, a látszattal védi, fedezi magát, bár mentalitását kétségtelenül árnyalja, hogy kezdetben a férjéért akar bosszút állni, s épp azért, hogy az iratokat is megszerzi és a tervbe vett rablótámadást is „lebonyolítja” az özvegyek beszerzésével, „kiképzésével”.

Aztán volt még ebben a végeláthatatlan zürzavarban jó néhány olyan epizód, ami nyilván csak azért került oda, hogy a történet egy tucat legyen. A bűnüldöző szervek — rendőrség — sete-sutasága, a magánzaru érzelmes fellángolása, a megoldás közelébe férköző nyomozó félreállítás, olyasmiről nem is beszélve, mint a prostituált néger lány s a gazdag dél-amerikai kreol mágán kemény románc, az apacázárda, a cserkész-tábor és az élemedett hölgy — a legmatatósabb özvegy édesanyja — teherbe esése.

Szóval, ha egy kicsit megkésve is, de az Özvegyektől illlett búcsút venni, hisz ebben a sorozatban kizárólagosan a gyengébb nem játszott a főszerepet. Legyen e néhány sor főhajtás nekik.

2. Szerkezetváltás

Január másodikától a televízió új szervezeti konstrukcióban működik. A második csatorna önálló rendszerre fejlődött, s TV 2 szignállal saját életet él. Magyarán: nem rovata a TV 1-nek, stábjá, programja, műsorideje független attól. Úgy tűnik, a szerkezetváltás jót tett a televíziónak. Nem, nem a konkurenciára gondolok, elvégre közös ügyről van szó. A műsorszerkezet lett változatosabb, gazdagabb, s hogy a legfontosabból meg ne feledkeznek, korszerűbb, értven ezalatt azt, hogy jobban alkalmazkodik a nézők igényeire. Most már kétségtelesen van némi lehetőség a mérlegelésre, lévén ajánlat és választék is, ha úgy tetszik.

Nyilvánvaló a szándék: a TV 2 — legalábbis az egyhetes tapasztalat ez bizonyítja — a szórakoztatóbb műsor irányába mozdul sorozatokkal, filmérdekességekkel növelve a kínálatot. Hogy csak néhányat említsék: A Chateaufalloni polgárok, Válás, A kiválasztás vagy a Charles Bronson-sorozat. Remélem, a szerkesztés következetes lesz, s tartja a napot is és az időpontot is. Mint ahogy gondolom — s ez se rossz ötlet — A hetenként egyszer láthatom című régi magyar filmet is követik a hasonló sikerű, s időpontú alkotások.

S aminek külön is hangsúlyt szeretnék adni: a szerkezetváltásnak, ha minden jól megy, a gyerekek is ott lehetnek a nyertesek között. Naponta egy fél órát kapnak, s elfogadható időben rajz-, báb- vagy gurmafilmmel gazdagítva az „étrendet”. Ez így, a délelőtti programokkal némileg már közelít ahhoz, amit pedagógiailag is hasznosnak mondhatunk. Mert végül is nem az a cél, hogy az óvodás vagy az akörül korosztály minél többet üljön a képernyő előtt, hanem hogy már kellő időben hozzáférjen a vizualitás élményéhez. Nem sok(k)-hoz, hanem az eléghhez, a neki való, s az őt gazdagító mértékhez.

3. Háztáji

A Hét a legutóbbi bejelentéssel ellentétben nem szűnt meg. Sőt. Viszont gazdát cserélt. Nem először. A néző ezt természetesen észre sem venné, vette volna, ha az eseményre nem olyan dramatikus módon kerül sor. Ugye még emlékszünk Hajdú János pátosos főhajtására, amelyben elbúcsúzott tőlünk, némi nedvet lopva rajongói szemébe. Mint tudjuk, nagykövet lett Svájcban, addigi érdemeit, s ES-beli cikkét honorálva a száműzetéssel.

Sugár András távozásának is milliós nézőtáborra volt. Ó dokumentummal is igazolta lelépésének magyarázatát, képernyőnkre nagyítva a korszerű utíllapot. Mit mondjak? Aztán jött az új főszerkesztő, s bejelentette, hogy nem történt semmi, háztáji villongásra került sor csupán. De, s ezt is ő mondta, tapasztalt újságírói rutinjal, ez a nézőt nem érdekli, ez a közönségre nem tartozik. Egy a fontos: a jó, a tartalmas információ, a közvélemény szolgálata. S ehhez kár is volna bármit is hozzátenni, ha csak azt nem, a poén csabításának engedve: két kard nem fér meg egy hüvelyben. Pláne ha az egyik acélból van.

Boda István

Az új esztendővel immár második évfolyamába lépett a debreceni rádióstúdió adása, noha a valóságban ez csupán néhány het másorszórast jelent. Változatlanul sok mindenemoda kereng azonban a vétel műszaki lehetőségeivel kapcsolatban melyeknek tisztázása nemigen tűr késedelmet. Emiat kerestem fel Brody Sándor utcai irodájában a legilletékesebbet: Heckenast Gábort, a Magyar rádió műszaki igazgatóját, hogy a debreceni leányvállalatok technikai hátteréről kérdezzem.

Kérem, mondjon néhány szót a munkájáról. A Magyar Rádió műszaki tevékenységének az elváltása tartozik hozzám, a műsorok technikai készítését és a Posta adóirányítását, a Postától való továbbítását, a közlekedőképesség fenntartását, a karbantartást, valamint a fejlesztési tevékenységet jelenti. Ily módon a debreceni rádióstúdió megteremtése is az én feladatkörömbé tartozott.

Mi indokolta a debreceni stúdió létrehozását? Teljes mértékben indokolt tartom, hogy Debrecennek rádiója legyen; én is szerettem volna az én régi hivatásomra visszatérni. Ez a város ugyanis — Pécs, Szeged és Miskolc mellett — egyike az ország legnagyobb vidéki kulturális központjainak, amikor az ötvenes években a vidéki stúdiók létesültek, Debrecen és Szeged kimagaslóan ezt a mulasztást pótolni kellett. A Magyar Rádió tizenöt éve eltökélt célja, hogy Szegeden és Debrecenben egy-egy stúdió létesítsen. Debrecen politikai sulya és kulturális leányvárosát révén regén megteremtett már erre.

Miért a Danubiust?

Miért épp a Danubius műsora sugározza az új adó napközben?

Amikor azt kellett eldönteni, hogy milyen műsorsort sugározzon az adó a reggeli saját blokk után a nap további részében, akkor úgy véltük, az a leghevesebb, ha a Danubius programját sugározza, amely ezen a területen nem volt vehető; tehát ezzel tulajdonképpen választék bővítést hajtottunk végre.

Milyen készülékeken lehet fogni a debreceni adást?

Ehhez korábban kell visszamenni. A szocialista országok az 1961. évi frekvenciaalkalmazási terv alapján kaptak lehetőséget műsorátvitelre, mint a nyugati országok. Ez egy alacsonyabb frekvenciatarományban, durván 67-től 73 megahertzig terjed. Ez akkor politikai okokból megszületett döntés volt: az egyetlen kivétel az NDK jelentette: ők már akkor is a 87,5-től 100 megahertzig terjedő ún. CCR-sávban maradtak. A szocialista országok OIRT-sávjá eléggé szűk sáv, vagyis nem helyezhető el egymás, vagy a szomszédok zavarása nélkül annyi adóállomás, amivel több mint három ország-

de több évre szétosztva is nagy hányadát elviszi a pénznek.

Egy ilyen áldozatvállalás nyomán nyilván az a kijelentendő, ha minél több emberhez eljut a műsor. A vételi lehetőségek azonban, úgy tudom, egyelőre behatároltak...

Az, hogy az adás csupán 20 kilométeres körzetben fogható, azzal magyarázható, hogy Debrecenben egy maximum 500 wattos adó létesítésére van lehetőség, s ez nem egyszerűen magyar elhatározás kérdése, hanem nemzetközi egyezmények szabályozzák. Nevezetesen az 1984-es genfi értekezleten elfogadott frekvenciaosztási terv, amelyben ha megnézzük, hogy a 103,5 megahertz milyen lehetőség kínálkozik Magyarországon számára, megtaláljuk az 500 wattos felső határt.

Az áthangolás minden esetben megoldható?

A készülékek többségénél igen, bár vannak kivételek. Az már nehezebben oldható meg, hogy egy-egy sávra alkalmas készüléket mindkét sáv vételére alkalmassá tegyenek.

Táguhat-e a későbbiekben az említett 20 kilométeres kör?

Táguhat, de nem olyan módon, hogy Debrecen egy nagyobb teljesítményű adót kap. Sokkal inkább úgy, amire már gondoltunk, és erről a Magyar Postával is tárgyaltunk, hogy esetleg, hasonlóképpen a többi regionális stúdió műsorához, ezt a programot a Kossuth adó sugárzó adók is kisugározzák. Itt Komádi vagy Tokaj jöhet szemlítésbe. Hogy miért kell Debrecenbe mégis egy adó, annak az a magyarázata, hogy akár Komádi, akár Tokaj vesszük figyelembe, Debrecen mindkét adó ellátottsági területének a peremére esik, tehát a város ellátása szempontjából egy helyi adóra mindenképpen szükség van.

Mostanában több magánrádió engedélyeztetése is folyamatban van. Nem fog ez készt okozni az éterben?

Természetesen rájuk is érvényesek az említett szabályok, a Magyar Postától kell önék is frekvencia-kijelölést kérni, s úgy tudom, frekvenciahasználati díjat is kell fizetniük. Káosz tehát semmiképpen nem fenyeget.

Köszönöm a tájékoztatást.

(csontos)

Előnyben a kétnormás rádiók

Milyen készülékekkel nem lehet tehát fogni a CCR-sávba települt adó műsoraikat?

Olyan készülékekkel, amelyek csak az OIRT-sáv vételére alkalmasak. Tulajdonképpen itt kétnormás

Új periodika a megye iskola- és nevelésügyéről

A legújabb oktatási törvény szellemében készülő periodikát indítottak útjára, a megyei pedagógiai intézet gondozásában. A kiadványsorozat darabjai Hajdú-Bihar megye egész oktatási- és nevelésügyének, elméleti és gyakorlati munkájának kíván a tükröképe lenni.

A periodika célja, hogy időről időre nyilvánosságot adjon azoknak az írásoknak, pályamunkáknak, kísérleteknek, tanulmányoknak, tanári-tanulói visszaemlékezéseknek, naplójegyzeteknek, könyvkritikáknak, amelyek megadják iskolai oktató-nevelő tevékenységével foglalkozóknak. A kiadványsorozat tehát nem kizárólag tudományos jellegű és stílusú dolgozatoknak, értekezéseknek kíván helyet adni, hanem olyan publicisztikai, esszéesszerű, illetve szépirodalmi hangvételű írásoknak is, amelyek hűen tükrözik az iskolai életet. A kiadvány különböző rovatokra tagolódik. Terveznek többek között az iskolapolitikáról, az óvodai nevelésről, az általános iskoláról, a gimnáziumról, a szakoktatásról, a kollégiumról, a felsőoktatásról és a pedagógusképzésről, az iskolatörténetről, a diákletről, az iskola és a család kapcsolatáról, a jövő iskolájáról szóló rovatokat.

A jelen kiadvány, amelyet Bajkó Mátyás szerkesztett, iskolakultúra címmel jelent meg. A megyei pedagógiai intézet kéziratárában levő, pályadíjat nyert dolgozatok közül azokat tartalmazza, amelyek az iskolakultúra programjának megfelelnek. A szerkesztői előszó és Kiss Tamás verse után tizenhárom írás olvasható itt, többek között az iskolatanácsokról, az idegen nyelvek oktatásáról, a hazafiságra nevelésről, a pedagógiai segédterükről, az ünnepi beszédek nevelő szerepéről, az önálló debreceni tanítóképzésről, a pedagógusok továbbképzéséről.

A szerkesztők a továbbiakban számítanak „mindazokra, akik a szocialista iskolakultúra múltját, jelenét és jövőjét a szívukon viselik”; várják azoknak a pedagógusoknak a kéziratát, akik az iskolai művelődést tartalmában, módszerében és struktúrájában egységes rendszerként fogják fel.

ANYA GYERMEKÉVEL

(Fekete Borbála tüsszománca)

JELENSÉGEK...

a magány

Arcodon nem nő szerelem,
magadra hagytak.
Fekete kendők falain
zárva az ablak.

Gyászolj fehérben álmokat,
hasztalan átkok —
könnyed s mosolyod egyként
fehér zsarátnok.

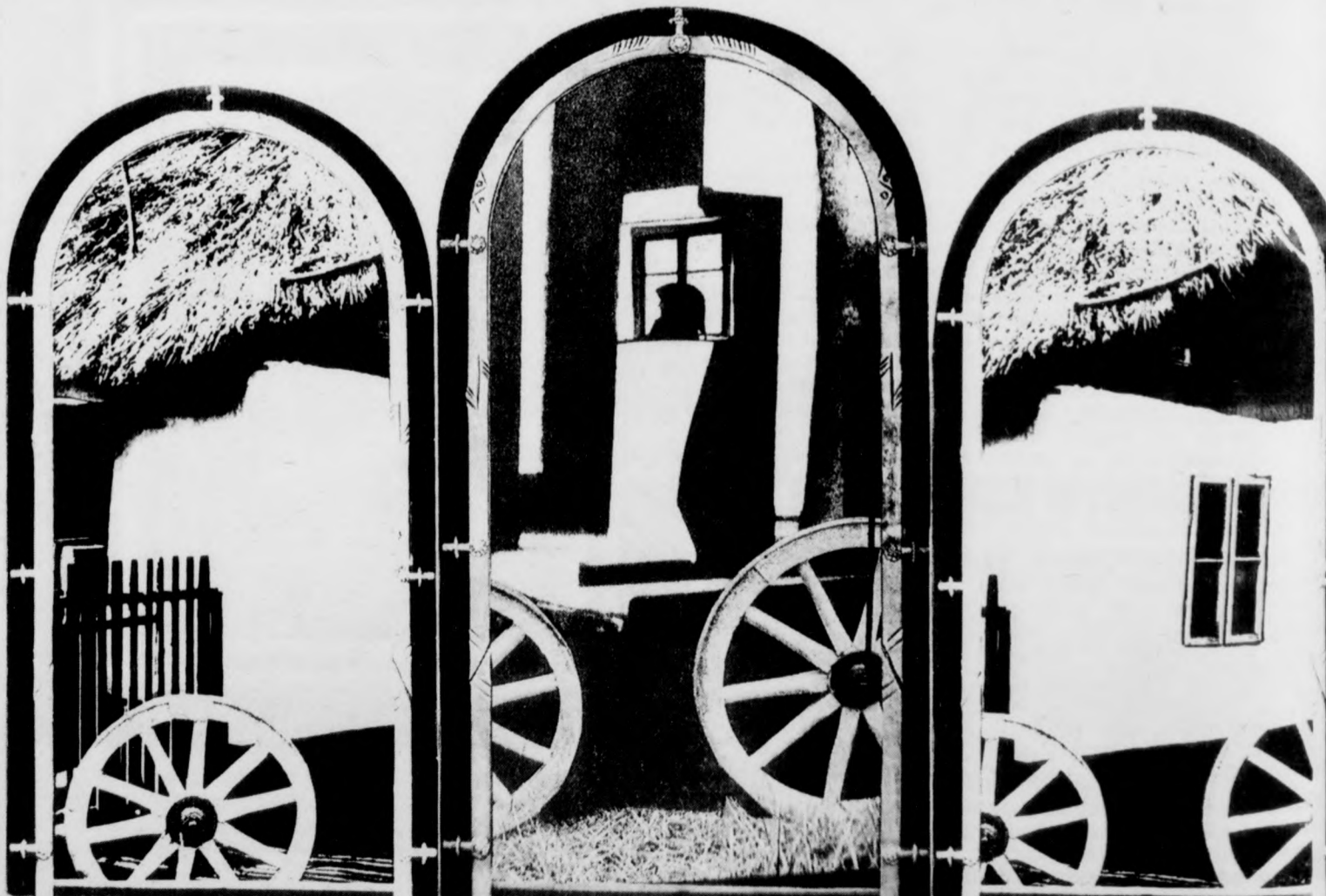
Aldozz s alázkodj földig,
vesd le a gögöd.
Egy ember a korai csöndbe
beletörődött.

Fekete kendők fala közt
fordulj a fénynek,
Legyen kezekben zöld ág,
szemedén ének.

Bényei József

KATONA BALINT
KÉPOLDALA

K. J. cáfo önmaga

Ugy hiszem, nekem kásnak jogom van gondolkodni, mint kásnak. Azt hiszem, vitathatja senki. M en munkásszettel em a pluralizmus napvilágra kerülő vagy szóbeli megnyilatkozások, melyek az e szocialista világkép sultságát kérdőjelez elítélem K. J., a ka ideológiára em azon tézisést, hogy lam, a nép nem leh tulajdonos, hiszen ami mindenkié, az hogy a hús-vér tu hiánya nem pótolha vezeti vagy jogi in sekkel" (Hajdú-bih ló, 1988. december oldál). Ez nem m idealista demagogia, is népamítás. A vállalatok gazdasági kódése nem a tulajd nyokban, hanem a jánzott állami büb ban, a gyakorta központi beavatko vagy éppen a szabá gásteret biztosító zási szférában kere

Ezt bizonyítja u irásában K. J. is. „De a kor kitermei kádereit, ha hagyják sok tsz-elnök, állam sági igazgató biz vállalkozói ráterme Igy igaz. Csúpan teszek hozzá, hogy tsz-elnök és kis va állami vállalat i bizonyította be veze termeltségét éppen ságos termelésen az adott lehetőségek kihasználásával, de mindenhol és mind munkáskollektívákra maszkodva, vagy v ér tulajdonosokkal működve tudták elé jében felismerték, munkásértelem ma nőtt az analfabetiz gából.

Tehát K. J. ezen val megcáfolta kor lítását. Elismerte, nincs szükség egy „hús-vér" tulajdon hoz, hogy egy adot lói egység működés ságos legyen, mint lította Milyen ma zető? című írásában

Milyen a jó vezet erre a kérdésre st én is a ma oly div pitalista példával lok. Forrásom: H július 9-i száma, 13 oldal. Egy hatalm talista vállalat, a K ismerve a léte e szükségessé vált t kat, átszervezést ha re, de úgy, hogy a létszámnak mindös százalékát, míg a zezők egyharmada totta el. Sőt az áts nél is fontosabbnak a kék- és tehérg kal szemben g3 megváltozott vállal talitást. A korábbi lista szemléletet az rangú partneri visz toltá fel. A beavatá fogadtatás lett v vumma.

Csodálatos módon merte a munkás- zedésben rejlő le az elmsgrovei, ívelt üzemet a n értelmi képességé akik gazdaságossá termelést, és mu keltségű újítási m valósítottak meg. Kodak nem nézi l a munkásértelmet, teszi K. J., és s más másként gond

Azt hiszem, vá tam arra a kérdé „Milyen ma a jó

Balogh Gy. Debrecen, Tar köztársaság útj

K. J. cáfolja önmagát

Ugy hiszem, nekem munkásnak jogom van másként gondolkodni, mint a másikat gondolkodó nem munkásnak. Azt hiszem, ezt nem vitathatja senki. Minthogy én munkásszemmel figyelem a pluralizmus jegyében napvilágra kerülő írásokat, melyek az eszményi szocialista világkép létjogosultságát kérdőjelezzik meg, elítéltem K. J. a kapitalista ideológiára emlékeztető azon tézist, hogy „Az állam, a nép nem lehet igazi tulajdonos, hiszen kiderült: ami mindenkié, az senkié, hogy a hus-vel tulajdonos hányra nem pótolható szervezeti vagy jogi intézkedésekkel” (Hajdú-bihari Napló, 1988. december 14., 3. oldal). Ez nem más, mint idealista demagógia. Vagyis népamítás. Az állami vállalatok gazdasági működése nem a tulajdonviszonyokban, hanem az elburjánzott állami bürokráciában, a gyakorta helytelen központi beavatkozásokban, vagy éppen a szabad mozgásteret biztosító szabályozási szférában keresendő.

Ezt bizonyítja ugyanezen írásában K. J. is. Idezem: „De a kor kitermeli a maga káderét, ha hagyják”. „Sok-sok tsz-elnök, állami gazdasági igazgató bizonyította vállalkozói rátermettségét.” „Igy igaz. Csupán annyit teszek hozzá, hogy sok-sok tsz-elnök és kis vagy nagy állami vállalat igazgatója bizonyította be vezetői rátermettségét éppen a gazdasági teremtésen keresztül az adott lehetőségek legjobb kihasználásával, de ezek mindenhol és mindenkor a munkások kollektívára támaszkodva, vagyis a hus-vel tulajdonosokkal együttműködve tudták elérni. Idejében felismerték, hogy a munkásertelmük ma már kiűzött az analfabizmus világból.”

Tehát K. J. ezen állításával megcáfolta korábbi állítását. Elismerte, hogy nincs szükség egyezményi „hus-vel” tulajdonosra ahhoz, hogy egy adott területi egység működése gazdaságos legyen, mint azt állította Milyen ma a jó vezető? című írásában.

Milyen a jó vezető? Nos, erre a kérdésre stilszerűen én is a ma oly divatos kapitalista példával válaszlok. Forrásom: HVG 1983. július 9-i száma, 13., 14., 15. oldal. Egy hatalmas kapitalista vállalat, a Kodak, felismerve a léte érdekében szükségessé vált tennivalókat, átszervezést hajtott végre, de úgy, hogy a munkásszámának mindössze tíz százalékát, míg a közpvezetők egyharmadát bocsátotta el. Sőt az átszervezésnél is fontosabbnak tartotta a ké- és féhérgallérosokkal szemben gyökeresen megváltozott vállalati mentalitást. A korábbi paternalista szemléletet az egyenrangú partneri viszony váltotta fel. A beavatás, az előfordítás lett vezérmotívum.

Csődalatos módon felismerte a munkás-önszerveződésben rejlő lehetőséget, az elmsgrovei, lezárásra írt üzemét a munkások értelmi képességére bízta, akik gazdaságossá tették a termelést, és munkásérdekeltségű újítási mozgalmat valósítottak meg. Tehát a Kodak nem nezi levegőnek a munkásertelmet, mint azt teszi K. J., és sajnos sok más másként gondolkodó.

Azt hiszem, választ adtam arra a kérdésre, hogy „Milyen ma a jó vezető?”

Balogh Gyula
Debrecen, Tar
köztestársaság útja 17.

ELLENVÉLEMÉNY VITA

A mezőgazdasági vállalatok és a kistermelés

A Hajdú-bihari Naplóban december 7-én, 8-án és 9-én megjelent egy-egy, lényegében a termelősövetkezetekkel foglalkozó írás. Ugyancsak a mezőgazdasági foglalkozók a Medosz-lap december 2-i számában közölt két cikk (Bonyhádi P. és Fehér I.). Ezek a cikkek arra sarkalltak, hogy reagáljak az azokban felvetettre.

Mindenekelőtt azt kell hangsúlyoznom, hogy szerencsére a mezőgazdasági vállalatok (mezőgazdasági nagyüzemek) nagyrészt 1949 és 1960 közötti időszakban megalakultak. Megjegyzésem: sok politikai durvasággal (államosítás, kulákosítás, tagosítás, sok keserűséget okozó tsz-esítés). A magyar politikai berendezkedés mellett ugyanis nélkülük nem következett volna be a világon szinte egyedülálló termelési-műszaki fejlődés, viszonylag rövid idő alatt, és nem dolgozóinak a nagyüzemekben ilyen nagy számban diplomás szakemberek, vezetők. Igen lényeges, hogy ebben az egyetlen népgazdasági ágban van nagymértékű vegyes tulajdon és mintegy egyharmadnyi kistermelői termék-előállítás.

Először néhány megjegyzést az állami gazdaságokra vonatkozóan teszek. Ma is szerencsétlen helyzetben vannak, mert szinte általános az igen erős területi tagoltság (ez elsősorban költség-növelő tényező). Előnyt élveztek azonban abban, hogy már megalakulásuktól kezdve nagy összegű ingyenes állami beruházást kaptak, lényegében 1970-ig Szintet monopóliumhelyzetben voltak az ún. melléktermékeken tekintve (hibrid-, illetve vetőmagüzemek, a szőlő-borvetikum, valamint a termelési rendszerek megalakításai). Megkésve ugyan, de az ún. alaptermékeken kivüli termelést, szolgáltatást és kereskedelmet is fejlesztették.

Lényeges arról is szólni, hogy a mezőgazdaság az a népgazdasági ág, ahol leg-

több a közös vállalkozás (különböző megnevezésű és tartalmú társulások). Ezek száma jelenleg csaknem ötszáz.

A kistermelés, a szocialista átszervezés kezdetétől hosszú ideig csak vegetált (egyéni gazdaság, háztáji és illetményföld, kisegítő gazdaság), de szerencsére a hetvenes évek elejétől gyors ütemben fejlődött és ma is erős formációnak tekinthető.

Szándékosan szólok nevediként a termelősövetkezetekről (ideértve a termelősövetkezeti szakszervezeteket és a halászi szövetkezeteket is). Ezek a vállalatok, illetve tagjaik, majd alkalmazottaik is, szünetek legtöbbet, amíg felzárkóztak az állami gazdaságok színvonalára. Még akkor is hangsúlyozni kívánom ezt, ha közülük kerül ki a legtöbb kedvezőtlen adottsáú és a csőd szélén álló gazdaság. Itt sorolom fel azokat a kérdéseket és válaszokat, amelyek már csak számunkánál fogva is a termelősövetkezeteket érintik a legélesebben, de tulajdonképpen az állami gazdaságokra, a társulásokra és a kistermelésre is érvényesek.

A lakóhelyek társadalmi segítése (gyakran ez igen nagy költséget jelent) miért csak a mezőgazdasági vállalatoknál ilyen erős? A nem mezőgazdasági népgazdasági ágak, például az infrastruktúra nagy hányadát a nemzeti jövedelem újraelosztása útján lényegében ingyen kapták, illetve kapják.

A felszabadulás óta miért csak a mezőgazdaságban „nyomott” a jövedelmelőzés? Ennek el nem fogadható okai: a beszolgáltatás alacsony árai, a mezőgazdasági termékek többségének ún. fix felvásárlási árai, amelyeket az átlagos termelési feltételeket figyelembe véve dolgoztak ki, az ipari termékek árainak képtelen növekedése, gyakran gyenge minősége, mind-mind tényezői az agrárróló nyílásának.

A „nyomott” jövedelmelőzés ellenére miért nő az elvonás és csökken rohamosan a támogatás? Ugyanis ez a közgazdasági szemlélet a gazdaságok nagy részét tovább sodorja a csőd felé (a kistermelést is), és a korábban jó, kialakuló műszaki színvonal erősen romlik. Tovább rontja a helyzetet, hogy egyre kevesebb a saját fejlesztési forrás, és jelentősen megnövekedtek a hitelek kamatterhek. Az is valószínűsíthető, hogy ezek a közgazdasági anomáliák hamarosan a kistermelésben is éreztetik kedvezőtlen hatásukat.

A népgazdaság, ma még szerencsésen, támogatja a kistermelést a kedvező adózással. Hiszen ezek a kistermelői családok szó szerint kizsákmányolják magukat a többletmunkával, a kulturális, valamint a pihenés rovására.

A fentiekkel megfogalmazottakkal kapcsolatban — a nevére való részletes hivatkozás nélkül — a szerzőkkel vitatkozom, sőt azokkal sok vonatkozásban nem értek egyet, illetve azokat iluzórikusnak tartom.

Ezek előrebocsátásával tessziserű megjegyzéseket teszek.

A termelősövetkezeti érdekvédelem (Teszövek szakemberei) a kezdeti időszakban sok segítséget adott a gazdaságok szakembereinek. Később, miután képzett vezető szakemberek dolgoztak, esetenként nagyobb számban, csökkent az érdekvédelem hangzatosabbá válásától. Azt is megkockázatom, hogy az utóbbi években a Teszövek és a TOT feleslegesen növeli az amúgyis felzúzdalt „íróasztalok” számát.

A termelősövetkezeti tag-ság, látszólag tulajdonos, de sem ők, sem az alkalmazottak valójában nem azok, hanem bérmunkások (oszt-hatatlan közös vagyon, amelynek előállításában az alkalmazottak is részt vet-

tek). Ebben én nem látok módosítási lehetőséget.

Minden mezőgazdaságban dolgozó legyen egyetlen szakszervezetnek potenciális tagja (ha nem akar, nem lép be). Ez tulajdonképpen azt jelentené, hogy újra életre lehetne hozni az Elelmiszer- és Fagazdasági Kamarát.

Kell új agrárpolitika, de abban nem az új szervezetek (szakszervezetek, kistermelői szövetkezetek, ahol szintén oszthatatlan a közös vagyon stb.) létrehozása a lényeg. Ezzel nem lesz több tőke, csak nő a parasztság „önkiszákmányolása”, zavarosabb lesz a kereskedelem stb. A lényeges elemek az agrárpolitikának az agrárróló felszámolása (a műtrágyák ára a közelmúltban is 25 százalékkal, a fahéj-herjetakarmányoké 30 százalékkal, míg a mezőgazdasági termékek ára lényegesen kisebb mértékben emelkedett), a műszaki fejlesztés, az agrárokztatás és -kutatás hanyatlásának megállítás. A kistermelők érdekvédelmét a nagyüzemek és a szakszervezet (kamara) biztosítsa.

„Biztos, hogy nem alakul ki a nem „támogatásmentes agrárvilágpiac”, hiszen például jelentős a kedvezőtlen adottságú terület és a bizonytalan időjárási okok miatt jelentős a termelés-, illetve a jövedelmekockázat. valamint vannak társadalmi hatásai is.

A KGST agrárrendszere bennünket különösen sújt, és ez mikor változik meg gyökeresen?

A kistermelők általános szakosodását és szakértelmük javulását kétkélem. A szakértelmet döntően a nagyüzemek szaktanácsadása útján kell és lehet biztosítani.

Dr. Tóth Mihály
egyetemi tanár,
a mezőgazdaság-tudomány
doktora

Még egyszer – Erdélyről

A Hajdú-bihari Napló 1988. december 10-i számának Értünk szót rovatban közölt, Egy elnevezés háttere című cikkkel kapcsolatban, hogy igazán szót értsünk, sok mindent figyelembe kell vennünk. Ha ezt tesszük, mindjárt másképpen áll a dolog, mint ahogy „írva vagyon”. Egy-két odatett szó nem elegendő a tájékoztatásra! A történelmet csak egyféleképpen lehet — kell — tanítani. Kellő tárgyi tudással, tehát a tényeknek, a történéseknek megfelelően.

1. Kovács Éva idéz: „Erdély nagy kiterjedésű földrajzi-történelmi táj a Kárpát-medence délkeleti részén a mai Romániában.” Itt ismerni és tudni kell, hogy mi is volt a tulajdonképpeni Erdély a magyar államiség 1100 éve alatt! Akár földrajzi, akár bizonyos közigazgatási egységként! S mihez viszonyítjuk a nagy kiterjedését?

2. „A terület a történelem során lakosságának nyelvhasználatától függetlenül, hol ide, hol oda tartozott.” Ez minden csúrés-csavarás ellenére csak egyféleképpen értelmezhető. Egyszerűen így: az 1100 év alatt, igen gyakran vagy Magyarországhoz, vagy Romániához tartozott! Nem tudom, mi vezette K. E.-t, hogy Erdéllyel kapcsolatban csak úgy a hol ide, hol oda tartozásról írt? Mert olyan állam, hogy Románia csak a havasalföldi és a moldvai oláh fejedelemségek egyesítése után keletkezett 1862-ben. A K. E. szerinti hol ide, hol oda tartozás csak ezután történhetett volna! Nem tudom, elképzelni, hogy az említett két oláh fejedelemség — hol egyik, hol másik, vagy együttesen is — csak úgy tetszés szerint, mert úgy hozta kedvük, időről időre meg-megszállták Erdélyt, utána pedig szép csendesen hazatároltak évek múltán. Egyről tudok, 1599-ben Mihály havasalföldi vajda seregeivel megszállta Erdélyt, de mint nem szívesen látott betolakodót már a következő évben kitarították Erdélyből! Tudok még a trianoni békeparancsra utalni, mikor is az első világháború után Magyarországtól 103 000 négyzetkilométer (Erdély, Körösvidék, Bánság, és Máramaros vidéke)

át kellett adni a románoknak. Ez több mint Erdély, tehát nem lehet Erdély megjelöléssel illetni ezt a területet.

Íde kívánczik még a „nagy kiterjedésű” területről szólni. Mihez viszonyítjuk? Ahhoz-e, hogy az első világháború után az alig 198 000 négyzetkilométer területű Romániához csatolt a Magyarországtól és máshonnan elvett, összesen 157 146 négyzetkilométer területű Románia területe több mint kétszeresére — 295 049 négyzetkilométerre — nőtt. A 283 000 négyzetkilométernyi Magyarország viszont 93 000 négyzetkilométer maradt, figyelembe véve a többi elszakított területet is! Es még az Erdélyi Fejedelemség korában is csak Erdély volt Erdély!, mert például Bethlen Gábor alatt az Erdélyhez csatolt részt „Partium”-nak nevezték! — 1940-ben, a korábban Romániához csatolt terület északi részét visszacsatolták az anyaországhoz, de a háború vége felé, már 1944 őszétől az orosz és román csapatok bevonulása után újra megszállta Románia és azóta birtokolja!

3. K. E. még a következőt állapítja meg Erdélyről. „A különböző nemzetiségű paraszti kultúrák — magyar, román, német — találkozhelye volt...” stb., stb. Ezzel kapcsolatban csak az a kérdés, hogy a magyarságnak a Kárpát-medencében 896 — honfoglalás óta eltelt mindjárt 1100 év alatti életében csak ennyi szerepe volt s van ma is Erdélynek? Nem emlékezünk Gyulafehérvárra, Nagyenyedre, Kolozsvárra, Nagybányára, Marosvásárhelyre, Csíkszeredára, Nagyváradra, Aradra, Temesvárra? Vagy Bethlen Gáborra, Báthori Istvánra, a Bánffyakra, a Telekiekre, a Wesselényiekre, Bolyaiaakra, Rákócziakra? Adyra? A mai fiatalok, ha még ezeket s az ezekkel kapcsolatos tényeket is ismerik Erdélyről, nem csak azt, hogy a történelem során hol ide, hol oda tartozott, és a különböző nemzetiségű — magyar, román, német — paraszti kultúrák találkozhelye volt, mindjárt más a gondolkodás alapállása.

Bogdány Ferenc
Debrecen, Eprekerti u. 4.

A leveles-ládától a kerekasztalig

A Napló karácsonyi számának üditő szívfoltja volt Pozderka Judit interjúja Seregi Lászlóval. Azóta sem hagy nyugodni a kérdés: vajh miképpen segíthetnek a Csokonai Színház új igazgatójának abban, hogy két — már Debrecen-inspiráló erejét mutató — tervét megvalósíthassa. Az egyik szerint „levelesládát” szeretne „létesíteni”, ahová a társulat tagjai „akár névtelenül is megírhatják kifo-gásaikat”. A másik terv egy „kerekasztal-beszélgetés” gesztusával kecsgeleti azokat a közelebből meg nem nevezett „Alföldesek”-et, akik — Seregi László úgy tudja valahonnan — szemben állnak a színházzal.

Bár magam is „Alföldes” volnék, nem érzek semmi sértődöttséget szembenállóvá minősítem miatt, hiszen ez a beállítás tökéletesen illik abba a képbe, amelyre az új direktor, tiszteltre méltó ösztönzéssel, saját magáról rajzol. Vállalja a Fővárosi Operetiszínházban elhagyott utóbbi husz évét, noha az operett már a könyöken jön ki; bevallja, hogy Debrecen s annak színháza iránt — egy valamikori vendégrendezést leszámítva — soha sem tanúsított semmilyen érdeklődést, az utóbbi években egyedül A mosoly országát látta itt; és ami szerinte egyformán „rendkívül népszerű” Debrecenben, Szabó Magda egyfelől, másfelől pedig „az irodalom nép-nemzeti vonala”, még arról is csak „tudomása” van. Tetszik, hogy a hatvan évén túllévő igazgató nem ígért felelőtlenül, nem nyilatkozta, hogy majd ezután elmélyed a város hagyományában, a színház múltjában. Elképzelései is köntörfalazás nélkül adja elő: zenés daraboktól a kabarent át az igényes vigjátékokig előre, a célj: „a színház szórakoztasson!”

Ugy vélem, ezzel az elképzeléssel no meg a két — látványos és talentumos, a hely szellemét tükröző — tervvel kárpótolni kívánja azokat, akik vállalkozása szellemi komolyságát műsor-tervén is mérték, és mindaddig csalódnunk kellett, hisz pályázata „műsor-konceptiót nem tartalmazott”. Másrészt Debrecen város kulturális életének újító szellemű vezetőit, a színházért felelős irányítóit megerősíthette abbéli tudatukban, hogy távolosan és merészen terveztek, amikor Seregi Lászlóra adták voksukat.

Jó lenne tehát, ha a tervek nem mennének füstbe, ha a direktor betölthetné azt a szerepet, amit megbízói szántak neki. Ehhez az óhajtáshoz csatlakoznék a levelesládába szánt nyílt levelekkel, mely két kérdést tartalmaz csupán.

Az első: megbízhat-e az igazgató az informálóban (színházi stilszerűséggel: a súgóban), ha azok az irodalom „nép-nemzeti vonala” „rendkívül népszerű” voltáról sugdolóznán megfelelőnek alapvető, elemi dolgokról? Például, hogy a város irodalmárai közül kerültek ki a nem jellegzetesen nép-nemzeti Krúdy Gyula és Kaffka Margit, Rákos Sándor és Pilinszky János, Benjámin László és Tamkó Sirtó Károly, Nadányi Zoltán és Weöres Sándor monográfusai.

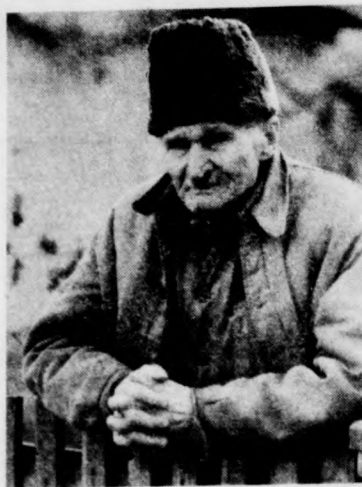
A második kérdés: csak nem gondolja azt Seregi László, hogy a kulturális hivatalnokok azért neveztek ki éppen Őt a Csokonai Színház élére, mert hosszú operettes korszaka után rá akarták állítani végre ama nép-nemzeti vonalra?

Márkus Béla,
az Alföld
főszerkesztő-helyettese

Körmösdpuszta nyilvánosságot kért

Prológus

Kár lenne nyomozni, hogy pusztított-e valaha is szájszél- és körömfájás a vidéken. Elég, hogy a hajlékát itt megtaláló százharminc ember egy hajdani állatészemlékét látja lakóhelyén. Körmösdpuszta nevében Mezősas és Körösszegapáti között terül el az út mentén a település, nagyjából félúton. Közigazgatásilag Apátihoz tartozik; az újságok, a levelek viszont Mezősasról érkeznek a puszta-
ra. Onnan, Sasról indult postai útjára Veres György levele is, amely a Napló egyik. Körmösdpusztáról írott cikke nyomán született: „Ezt a cikket elolvastam, mint tanácsot, kicsit felháborított, nem csupán személy szerint csak engem, hanem a lakosságot is. A nagyközönségi közös tanács kiküldött ugyan háromnégy névre szóló meghívót, amely a választójogi törvénytervezet társadalmi vitájára invitált. A gyűlés kezdete 1988. november 21-én 18 óra volt. Ezt ugyan megkaptuk

Az utcán azért mindig történik valami

21-én. En személy szerint munkából hazatérve, 18 óra körül. Így semmikeppen sem tudtam erre a fórumra odaérni. Ez nem az első eset... Ezek után kérem a Tisztelt Szerkesztőséget, ha van rá lehetőség, igen is szeretnék véleményt nyilvánítani. Saját magam is, és nem a tanács által előre megjelölt személyektől kérve véleményt, hanem az utcán bárkit megállítva vagy bármely lakásba bekopogtatva.”

Egy kavicsos út elkészült

Eképpen tettünk, ahogy levélírónk kérte. Körmösdre érvén letekertük az autó ablakát, és megkérdeztük, hol találjuk az Alkotmány utca 18-at. A hosszú utca utolsó házáig dőcögött az autó a gúdras-gúdrós, jegecs uton. Veres Györgytől először az utóbbi évtized gyakorlatjairól érdeklődtem, már odabent, a meleg lakásban. Mi épült a településen, amióta sokuk bánatára a termelőszövetkezetük egyesült a Körös Vidéke Tsz-szel? Legyintés következett, majd a mozdulat szóbeli megerősítése.

— Semmi. Se járda, semmi... Azaz, az a kavicsos út, amin idáig behajtottak. Az iskolánkat bezárták. El kellett járni a gyerekeknek máshová. Akkor megszelesítették a kövesutat, hogy az autóbussz reggel fél nyolckor be tudjon hajtani Kör-

Csak kérni kellene?

Veres Györgyöt három éve választották meg tanácsagnak. Akkor úgy vélte, sokat tud majd tenni a településért.

— Amikor tanácsag lettem, azt gondoltam, hogy menne itt sok minden, csak kérni kellene. Azt hittem, hogy aki előttem volt tanácsag, talán nem tett ezért a néhány emberért eleget. Rájöttem, hogy nem így van. Talán még annyi lehetőségünk sincs, mint annak előtte.

— Mondja, hogyan lehetséges, hogy Körmösdön nincs egy terem, ahol összegyűljön a lakosság?

— A volt Rákóczi Termelőszövetkezet irodáját kenderfeldolgozó üzemmé alakította a Körös Vidéke Tsz. Komádiból érkezik előkészítve a nyersanyag, itt az áztatott kender újratörlik, darabolják két gépen, úgy kerül vissza Komádiba. Ma-

radt azért az épületben egy terem, fel van szőpén függönyözve, még esküvőt is tartottak benne. Falugyűlésre is ültek össze ott a körömszöcskék. De elbontották belőle a cserépkályhát, azóta nem lehet befűteni a helyiségben.

— Mire használják most a termet?

— Magtár van benne, zsákos napraforgót, gabonát tárolunk ott.

— Arra nem gondoltak, hogy valakinek a lakásán üljének össze?

— Úgy gondolom, hogy ez nem tetszene az embereknek. Tavaly Apáti utaztunk be így falugyűlésre. Nevetségesnek tűnik, hogy ott beszéljük meg azt, hogy mi mit szeretnénk itt a puszta. Három éve vagyok tanácsag, és valahogyan azt tapasztalom, hogy a tanácsuléseken is háttérbe szorulnak az érdekeink.

Ha kultúrház nincs is, a vízesapnál összetalálkoznak az emberek

A fejlődés így hozta magával

Körmösdpuszta 1945-ig uradalom volt, a kövesút mellett épült néhány házból álló „központi tanya”, más részei a háborút követő években emelkedtek ki a földből, amikor sorra osztották a pusztán is a telkeket. Mi készítette az embereket arra, hogy a mostohább életkörülményeket kényelmesebbé tegyék? Jó barátok, munkatársak házái épültek ide, akiket sok esetben a rokonok is a településhez költöztek. A mezőgazdaság nagyüzemi átszervezése idején a Körösszegapáti Rákóczi Termelőszövetkezet, amelyben elsősorban a körömszöcskék és a környező ta-

nyák lakói dolgoztak, szinte kis paradicsommá vált. Legelőbb így él az emberek emlékezetében. Nehéz volt megértetni a körömszöcskékkel, hogy nitük szerint csupán a méreteik miatt, miért kell beolvadniuk a nagyobb, de mérlegelhányos apáti Körös Vidéke Termelőszövetkezetbe? 1978-ban mégis egyesült a Rákóczi és a Körös Vidéke Termelőszövetkezet.

— Ettől fogva a település kezdett elhanyagolódni — döntött hátra székében Veres György. — Jó pár család elköltözött innen. Allitom, sok fiatal ma is itt élne, ha ez nincs. De hát a fejlődés így hozta magával...

Akik otthonra találtak

Rozsik István a maga harminchat évével igazán fiatalnak számít a puszta. Itt született, felesége is a közelből. Berekböszörményből hozott magánál. Három gyermekük mellett Rozsikék arról nevezetesen, hogy övék a legújabb ház Körmösdön. 1986-ban építették az öttágu családnak.

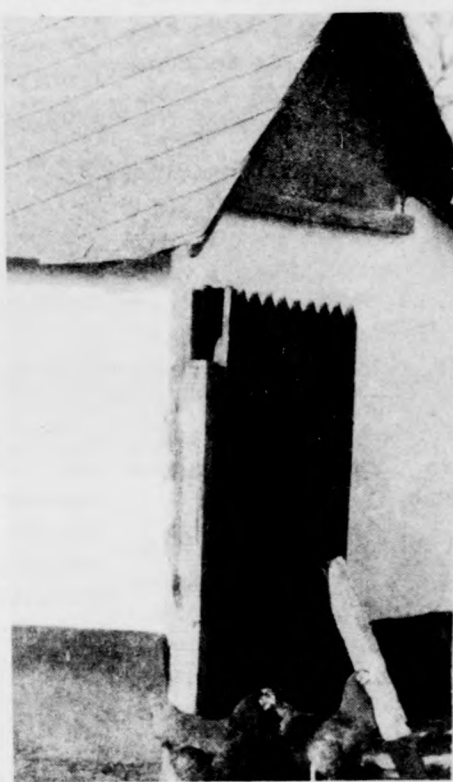
— A mezőgazdasági adottsága olyan a településnek, hogy úgy láttuk, érdemes itt lakni. Mi megtaláltuk a számításunkat. Akadtak, akik megmosolyogtak. De hát az a kérdés, mit akar egy család: fiatalon saját házában élni, vagy nagy vagyona szert tenni. Mert ha gazdagodni akar, akkor csak építsen a Nagyverdőre. Mi itt ugyanazt a tévét nézzük, mint a városi ember.

Sportvádszéként bejárattak az országot, láttam, hogy élnek nehezebb körülmények között is. Sokan lesznek, akik nemhogy a szakmájukban, de esetleg egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Itt, ha keményen dolgoznak, munkára, otthonra találnak. Hanem, a tanácsból egy kicsit több segítséget várnának. A vízgyűnyünk egy részét hidrofórral biztosítottam, de ivóvizért mi is a kútra járunk.

Pintye Józseféhez a környéklő mögötti falat díszítő sajátos „freskó” csábított be. Három éve ittjárt erdélyi vendégeik festették emlékébe. Takaros tanyasi porta az övék, udvarán saját traktorral, munkagéppel, állatokkal. Pintyéék menni készülnek. Lakást vettek Apátiában, beköltöznek hamarosan a faluba. A feleségem menne is, maradna is. A szíve ide húzza, de a nagyobb település több lehetőséget kínál, s ki tudja, hogy középiskolás gyerekeit hol vernek majd gyereket, nem lesz-e könnyebb Apátiában

az élet nélkülük? Szavaiból érezni a bizonytalanságot, maga sem tudja, annak örülne-e, ha — ahogyan tervezik — elkölne a körömszöcskék porta, vagy ha nem akadna rá vevő, és a család maradna ez is.

Papp Lászlóné, a postás fél tízkor szokott útnak indulni Mezősasra. Ha csak a leveleket, az olvasni valót kézbesíteni, megfordulna akkor is minden háznál, de — ahogyan az már ilyen kis településen lenni szokott — ő gyűjti be a körömszöcskétől az újságok, a televí-

A januári fagyban mégiscsak szebb világ van a kapun belül

Fotó: Szekeres Tibor

zió előfizetési díjait is. Lakásán egész nap vehetnek lottót, bélyeget, borítékot a pusztaiak, összegyűjti és befizeti a helybeliek csekkjeit. Aki pedig nem vetődne el hozzá, azt munkája során előkeresi fel. Bejáratos minden portára, oda is, ahol nem adják egymásnak a kilincset a vendégek.

— En nem költözöm el innen. Megbízunk bennem az emberek, és ez a tény, meg a szüleim itt tartanak. De tudom, hogy Körmösdre jóformán csak nyugdíjakat hozok, a puszta élők négyötöde idős ember.

Epilógus

Körbesétalunk a településen Veres Györggyel, s a fiatal postásnő szavait üres, elhagyatott házak befagyott ablakainak látványa erősíti meg. A körömszöcskékben ott munkál a megmaradni akarás vágya. Hajlandóak megmozdulni azért, hogy a soruk jobbra forduljon, ha a munkájuknak értelmét látják. Sorolhatnám hosszasan, mi mindenben szeretnének változást, mégis, azt hiszem, a körömszöcskéknek a törődés hiányzik talán a legjobban.

Balázs Melinda

Új szervezetben működik az Igazságügyi Minisztérium

Az igazságügy-miniszter január 1-jétől módosította a minisztérium szervezeti és működési szabályzatát; több főosztályt megszüntetett, s egyben újakat hozott létre. Az intézkedés okairól, előzményeiről kérdezte Kulcsár Kálmán igazságügy-minisztert az MTI munkatársa.

— A szervezeti kérdések taglalása előtt röviden a tárcsa tennivalóiról szólnék. Egyrészt a politikai rendszer átalakítása számos, a korábbiaktól eltérő feladatot ró az Igazságügyi Minisztériumra is. Ehhez kapcsolódóan több új jogszabályt, illetve a régiéket módosítását kellett és kell előkészítenünk. Ezek közül a legfontosabb természetesen az Alkotmány. A gazdasági reform továbbviteléből fakadóan ugyancsak komolyan kivettük ránk a jogszabály-előkészítési munkából az utóbbi hónapokban, s ez a folyamat sem ért még véget — mondotta bevezetőül Kulcsár Kálmán.

— Másrészt készülő új Alkotmányunk egyik alapelve a hatalom hármas megosztása, azaz a törvényhozói, a végrehajtói és a bírói hatalom elválasztása és azonos szintre helyezése egyensúlyú biztossá. Ezért feltehetően a bírósági szervezetet jövőbeni reformján túl minél előbb kell vezetni a közigazgatási bíróságot, s fel kell állítani az alkotmánybíróságot. Ez utóbbitól egyébként — még az új Alkotmányt megelőzően — várhatóan már januári ülésén dönt az Országgyűlés.

— Szervezetünknek azonban a jogalkotási tennivalókon túl más feladatai is vannak. Közismert a bíróságok rendkívül rossz helyzete. Haladéktalanul meg kell teremteni az eredményes működésükhöz nélkülözhetetlen anyagi és személyi feltételeket. A kormánytól ígéretet kaptam, hogy változás lesz ezen a területen. Az erre vonatkozó koncepció elkészült, s rövidesen a Minisztertanács elé terjesztetem. Azt azonban szeretném leszögezni, hogy az Igazságügyi Minisztérium — a jogállam koncepciójából következően — nem felügyeli a bíróságok itélkező tevékenységét — mondotta Kulcsár Kálmán.

— E feladatok tudatában indult meg az átszervezés a házon belül. Igyekeztünk olyan ágazati egységeket létrehozni, amelyek alkalmasak a megnövekedett teendők ellátására. Meggyőződésem szerint más szervezeteknek is előbb-utóbb ugyanígy át kell tekinteniük feladataikat, s azokhoz kell „igazítaniuk” apparátusukat.

— Január elsejétől megszüntettük a törvényelőkészítő, valamint a tudományos és tájékoztatósi főosztályt, s létrehoztuk a közjogi, a büntetőjogi, valamint a civilisztikai (polgári jog) és gazdaságszervezési főosztályt. Ezek feladata elsősorban a jogalkotás, de összehangozva a jogalkalmazói munka — ideértve a bírói jogalkotást is — elemzésével. A jogalkalmazói tapasztalatokat is — a bíróságok közreműködésével — értékesítik a jogalkotási munkában, s figyelemmel kísérik, hogy a gyakorlatban miként érvényesülnek a jogszabályok. Kapcsolatot tartanak a jogtudomány neves képviselőivel, s rendszeresen bevonják őket az előkészítő munkába. Ezentúl minden jelentős jogszabálytervezetet minisztériumi bizottságok dolgoznak ki, jogtudósok, egyetemi tanárok, kutatók bevonásával.

— Miként említettem, a minisztérium még elvi felügyelet sem gyakorol a bíróságok itélkező tevékenysége felett, az itélkezés elvi irányítása a Legfelsőbb Bíróság feladata, ezért a továbbiakban nem lesz szükség eddigi bírósági főosztályunkra. Helyette igazságügyi igazgatási főosztály működik. Még az első fél évben létre kívánunk hozni egy úgynevezett bírói tanácsot, amely — a miniszter mellett működve — a bírák érdekeit, véleményét képviselné az igazságügyi irányításban, s javaslatokat juttatna el a döntéshozókhoz. E tervezett intézkedések azonban korántsem jelentik a bírósági szervezet átalakítását. Az új Alkotmány elfogadása után azonban minden bizonnyal módosítani kell a bíróságokról szóló törvényt — mondotta a miniszter —, addig kimunkáljuk és megvitátjuk az átalakítás lehetséges koncepcióit.

— Az új szakterületek kialakításához felkészült szakemberekre volt szükség, olyanokra, akiket szervező készségük, nemzetközi tapasztalatuk alkalmassá tesz az új feladatok elvégzésére. Mint ismeretes, három, hazánkban is nagy tekintélynek örvendő új miniszterhelyettes segítő munkánkat. Ilyen mérvű változások azonban munkaerőmozgással is járnak. Egyes területeken másfajta szakértelme volt szükség, mint korábban, ezért néhány munkatársunktól megváltunk. Többségük megválasztott bíróságot korábban egy-egy feladat elvégzésére hívtak a minisztériumba. Nagy részük visszatér eredeti hivatásához, egy dolgozónk nyugdíjba vonult, egy a Legfelsőbb Ügyészségre került, s tudomásom szerint egy munkatársunk az ügyvédi pályát választotta — fejezte be nyilatkozatát Kulcsár Kálmán. (MTI)

Leltár

(Iklódy János felvétele)

A legt

Máskor a hi mindig haz ször, megmosak ra kefelte a haj sitette a cipője azután sietet l a trafikba.

Az öregasszon órában, várakoz a falon ketyegő nyérőrára, egy kedveskedéssel dos marasztalá gatta a dohányve velpapírért beté hogy minél töb kodjanak a ki amikor a fia, a szép fia megérk gi ismerősök bö összenéztek: b des gyerek ez

Ma azonban, pelt a villamos sen befordult a a trafik elé. D dött most azzal nek előbb magát, hiszen ben már délben volna az irodáb nőke nem venn lyan a munkát Most aztán má se tudta viss örömet, hogy s re megszereznie szert — kis ü sok-sok fehér drága, ritka, kú ság —, ez ma tatja a mama detlenkedő szív fesszor úr ígér biztosan segít, ja kapni Sváj ban ugyan nin de Hollandián egy barátja k sikerült fölhajt vős, sárga cím get. Es most is

Türelmetlenül arccal ért a t örömhirt hozó nyomtal e a ki ajtó nem nyílt.

Valaki megsz lében: — Várnia ke Ekkor vette hogy ketten kodnak a faln próbált magya

— Az édes rem... De a másik, üres szipkát t fogai között, bevágott: — Minek a kám?! Hiszen ban állás!

Siető asszony trafik elé, ő i kilincset, aztán ladt a keze: — Ezt is épj innen a fene! kott az ajtó Ekkor látta az odaakasztot

RÖGTÖN E lörehajolva szótárgalva elemista gyer érti előre, a — Rög-tön Ilyenkor, eb mas időszakba se zárta be r kot! Milyen hát?! — Kálm szorító nyakk kolt, aztán megfordult, csapott volna csaknem futva fékezve, iram lépcsőn már ugrált fölfelé, a kulcsot a ellenséges pár

A lakás ha az előszobáb ebédülőbe, sz ásitott a leere től elszunyad A római szá száz éve egy sít nem is mán. Hát hov a mama?!

Elhajította hintaszékbe, Az előszobaa csapta, nem kulccsal.

Először a rontott be: a mama? — járt volna! R tejtért. Es ken fél kilo cukr mákot. Még k darálják meg

KENDE SÁNDOR:

A legtisztább fehér ing

Máskor a hivatal előtt mindig hazament először, megmosakodott, simázza a haját, kifényesítette a cipőjét, és csak azután sietett le anyjához, a trafikba.

Az öregasszony ebben az órában, várakozón pislogva a falon ketyegő fehér tányerőrára, egyre bővebb kedveskedéssel és szomszédos marasztalással kínálta a dohányért vagy levelpapírrért betérő vevőket, hogy minél többen tartózkodjanak a kis trafikban, amikor a fia, az ő derek, szép fia megérkezik. A régi ismerősök bólintottak is, összenéztek: — milyen rendezettek a gyerekek ez a Kálmán!

Ma azonban, ahogy lelépett a villamosról, egyenesen befordult a kis utcába, a trafik elé. Dehogy törődött most azzal, hogy ille- nek ebből rendbehoznia magát, hiszen legszívesebben már délből megszökött volna az irodából, ha a főnöke nem venné oly komolyan a munkafegyelmet!...

Most aztán már egy percig se tudta visszafojtani az örömet, hogy sikerült végre megszereznie a gyógyszer-t — kis üvegfiolákban sok-sok fehérke galacsin, drága, ritka, külföldi orvosság —, ez majd megnyugtatja a mama furcsán rendetlenkedő szívét. A professzor úr ígerte, hogy ez biztosan segít, ha meg tudja kapni Svájcban. Svájcban ugyan nincs senkiük, de Hollandián keresztül, egy barátja közvetítésével, sikerült fölhatárolnia a büvös, sárga címkés kis üveget. És most itt van!

Türelmetlenül és ragyogó arccal ért a trafik elé, és örömmel hozó lendülettel nyomtalt e a kilincset. De az ajtó nem nyílt.

Valaki megszólalt a közelében: — Várnia kell.

Ekkor vette csak észre, hogy ketten már támaszkodnak a falnak. Zavartan próbált magyarázkodni: — Az édesanyám, kérem...

De a másik, hosszú száru, üres szipkát tornáztatva a fogai között, röhögve közbeveté: — Minek a mese, apukám?! Hiszen nincs is sorban állás!

Siető asszonyág fordult a trafik elé, ő is lenyomta a kilincset, aztán csipőre szaladt a keze: — Ezt is épp most ette el innen a fene! — és rábókkott az ajtó üvegére.

Ekkor látta meg Kálmán az odaakasztott kis cédulát: — RÖGTÖN JÖVÖK.

Előrehajolva böngészte, szóttagolva, mint egy elemista gyerek, aki nem érti elsőre, amit olvas: — Rög-tön jö-vök... Ilyenkor, ebben a forgalmas időszakban még soha-se zárta be mama a trafikot! Milyen dolga akadt hát?! — Kálmán a torkát szorító nyakkendőbe markolt, aztán hirtelen úgy megfordult, mintha tűz csapott volna az arcába, és csaknem futva, de izalmát fékezve, iramodott haza. A lépcsőn már harmasával ugrált fölfele, s úgy vágta a kulcsot a zárba, mintha ellenséges pánccelt döfne át.

A lakás hallgatott. Ahogy az előszobából betört az ebédőbe, szinte illetlenül ásitott a leeresztett redőnytől elszunyadt öreg fészek. A római számlapos falóra száz éve egyforma ketyegését nem is hallotta Kálmán. Hát hová ment akkor a mama?!

Elhajította kesztyűjét a hintaszékbe, és kifordult. Az előszobáját csak becsapta, nem törődött a kulccsal.

Először a fűszereshez rontott be: nem jött-e itt a mama? — De, hogyne jött volna! Reggel, korán, a tejet. És kenyéret vitt, meg fél kiló cukrot. És igen: mákot. Még kérte is, hogy darálják meg neki.

Akkor talán a hentesnél megállóban azonnal lelé- Utban arra, a trafik előtt, felszemmel látta, hogy a kis cédula még kint lóg: — dig a cédula:

RÖGTÖN JÖVÖK.

A hűsoltban nem juthat azonnal szóhoz; kosaras asszonyok lökdösték egymást, köztük néhány szikár agglagény tehetetlenül hanyódot. Hiába mondta, hogy ő nem akar vásárolni, csak az édesanyjáról szeretne kérdezni, minduntalan visszaszorították az ajtóhoz.

— Magának éppúgy jár a sorban állás! — süvített egy éles, női hang, és mindjárt tromfolt is valaki:

— Itt nincs protekció! — De én, kérem, nem akarok venni semmit! — csuklott Kálmán, és megpróbált előbbre evezni, de egy kosár letépte a gombját. — De kérem!

— Nincs kérem! — nyomták át a másik oldalra. — En csak kérdezeni akarok... Halló, Kovács úr! A mamát, izé, látta? Nem járt itt? — ágált, de csak annyit ért el, hogy egy újabb taszítás után a kalapja leröpült.

Itt már csak maga a hentesmester tudott rendet teremteni. Lecsapta a bárdot, és addig nem vágott a véres hűsből senkinek, amíg el nem csöndesültek.

— Kovács úr, kérem... az édesanyám? — Nem, ma nem; alighanem tézta lesz estére!

Egyetlen pillanatra tartott a csönd. Aztán kitört a nevetés, és tuszkolták is már megint hátrafelé.

Elszégyellte magát: — hát persze, tézta, a fűszeres is említette a cukrot meg a mákot...

Elkapta az első taxit. Egyenesen a professzor úr lakására. Budára! Logodi utca nyolc!

A váróban csupa megszeppent, komoly arcú ember, illedelmesen, távol egymástól. Rosszallóan, egyszerű nézett föl rá mind, ahogy lármásan berontott. Rádásul, hogy a szobalány-nyal soron kívül beüzent a professzor urnak!

A résnyire megnyíló ajtóban megjelent a mosolygó, szigorú arc. A várakozók valamelyest ki is húzták magukat, Kálmán meg otrombán odarontott: — Az édesanyám! — Csak nem?! — Izé, dehogyl... Megkaptuk Hollandiából a gyógyszert!

— Nagyszerű — bólogatott elgondolkozva. — Végre. Nem is lesz semmi baj. Lefekvés előtt, ahogy megbeszéltek.

— Igen, igen... azaz... én nem is tudom... A professzor úr hátrált, és messzebről nézett rá: — Édes fiam, mi van magával?

Most már elfutotta szemét a könny. És fölcsuklott a hangja. — A mama... — nem találom... — hebegte. — Tessék megbocsátani nem járt itt? — Nem, nem, fiam. — Jaj, istenem...

Mintha ezzel a sóhajással a lélek hagyta volna el. Kitántorgott az előszobába. Talán nem is köszönt. A professzor úr nem értette, utána akart szólni — de nagyon sokan várakoztak rá.

Lent még állt a taxi. Hát akkor vissza!

Rög-tön jö-vök... rög-tön jö-vök — csattogott körülötte minden. Ha villamos most előztek, annak a zakatolása, majd tehergépkocsi dübörgése, a város ütemtelen lármája: — rög-tön jö-vök, rög-tön jö-vök!

Nem birt egy helyben ülni, megállította a taxit, kiugrott, fizetett, rohanna kellett. Kalapját a hídön lekapta a szél; észre se vette, rohant. Fölugrott az elem-só villamosra, de még a

megállóban azonnal lelé- ptt, és újra rohant. A trafikajtón még mindig a cédula:

RÖGTÖN JÖVÖK.

Valaki megfogta a karját: — Fiatalúr, a kedves mama, nem tetszik tudni, mikor?...

Ellökte magától, és elvékonyult hangon kiáltotta: — Otthon?!... Hallja!... Hát nézte?! Még nincs?!

— Jaj nekem! — kapaszkodott meg ijedtében özvegy Balogné; — tegnap volt nagymosás, fölteregettem, ma meg eljöttem megbeszélni, mikor vasalhatunk.

— Mit mond? Hogy eljött? — Ejnye, hisz láthatja! — Ma már volt egyszer?! — Hogyne, én! Már délből, kérem. Így szoktuk máskor is.

— Délből??? — És akkor is hiába! Szép világ, ha mindenhova háromszor kellene koslatnom!... A cédulát találtam! Azt ni!... Rög-tön ám! Bolondítják az embert!... Azóta is egyfolytában, hogy rög-tön!

— És... és fölteregettek mindent?...

Nem is úgy kérdezte ezt Kálmán, mintha feleletre várna, hanem magával rántotta a rozszant, nagyszájú asszonyt:

— Fölteregettek? A mosókonyhában? Tegnap?! — kiáltotta még közben is, amikor már a lépcsőn vonszolta a szerencsétlent.

— Engedjen el! Gyalázat! Szégyellje magát! — sikoltozott Balogné, de Kálmán rettenetes görcsben szorította a csuklóját.

...A mosókonyha ajtaja könnyen nyílt. Éles huzat csapta őket arcul. Csak egy vékony, utcai fénycsáv vágott be a tetőablakon.

Kálmán most már nem szorította Balogné csuklóját, hanem megkapaszkodott a roskatag asszonyban. Anyja ott feküdt a mosóalkalmatlanság előtt, melyből rég kifogyott a víz. S egy kimosott, fehér ing lucskosan, a félroccsent piszkos létől sárosan, az arcára és a karjára tekerődött.

Ők ketten odaszegezten álltak. Özvegy Balognénak sikerült előbb megmozdulnia. Tántorgott, lehajolt. — Jézus Máriám!

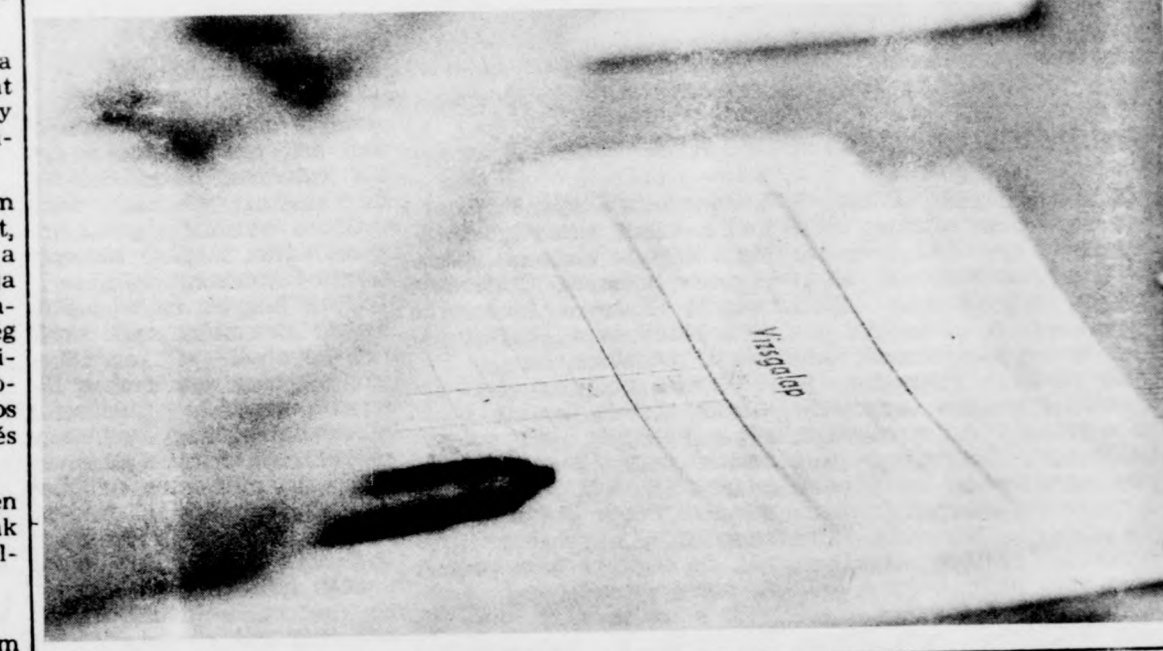
S mert a fekvő nem mozdult, és még Kálmán sem, ki kellett bugyannia ajkán a keserűségnek. De a jó ég a megmondhatója, hogy sirt-e vagy zsörtölődött: — Eldugta előlem! Miért; azt mondja meg!... Ezt az egyet! Hogy ezt ő mossa, külön, ő!... Minek?!

Kálmán odakuporodott, belecsókolt a vizes, fehér ingbe; csak hörgött, nem lehetett a szavát érteni, és kétoldról dörzsölte anyja hideg, puha arcát. Balogné föl akarta emelni, nagyot szusszant közben: — Mert ezt sose hagyta nekem! Ezt az egy fehérret!... Ez, ez csak akkor volt elég tiszta, ha ő maga mosta! Az egyszem fiának!... Elvette tőlem erőszakkal is, pedig megmond-tam, hogy baj lesz ebből, egyszer, de hiába!... Mosni! Az ő szívével!... Na, segítsen már, fiatalúr!

Kálmán fölállt, az összetört orvosságosüveget nyújtotta: — Látja, itt van vég-re!... Svájcból jött, Hollandiából!... Meg fog gyógyulni tőle, ettől biztosan... Ritka, drága; ér-ti...

Az öregasszony a szájához kapott és fölcsikolt: — Jaj nekem, ez meg-háborodott!

Ahogy erejéből még telt, kifutott. S le a lépcsőn, házmesterért, rendőrt.

Egyetemi vizsga emberközelből

Az objektív ezúttal nem volt egészen objektív és személytelen: a szemünk elé idézi, részben premier planban a Kossuth-egyetem magyar nyelvésztől vizsgázó gólyáinak arcain tükröződő legkülönbébb érzelmeket is. A karikagyűrűs kérdező, dr. Hoffmann István adjunktus portréja a humánus figyelő. Tárgyilagosan hallgatja ugyan a felelőt, de láthatóan szurkol a vizsgázónak. A hallgatóság — ezúttal „beszélő-ség” — arcán elmélyült figyelem, feszültség, befelé élés és drukk, koncentráció, majd oldottság várakozás és elrövedés. S ott a könyörtelen vizsgalap, amely ugyan jól fog pihenni az irattárban, bármilyen szám vagy betű tölti is ki rubrikáit... (A. L.)

Nagy Gábor fotóriportja

Helyhiány a kollégiumokban is Nem a diák sok, hanem a tanterem kevés

Lassan középiszkolásokká nőnek az ún. Ratkó-korszak gyerekeinek gyerekei, akiknek nagy számát — kiegészítve — nemcsak a miniszterasszony engesztelhetetlen abortuszellenessége indukálta, serkentette a egyes bevezetése is. Az országban a soron következő tanévben tetőződik a demográfiai hullám, ennek köszönhetően megyénkben is sokkal több gyerek végez júniusban az általános iskolákban, mint tavaly. Ezzel nagyobb ez a szám, feltételezhetően kilenc és fél ezren lesznek, akik ki-lépnek az elemi iskolák kapuján, hogy a megyei mintegy ötven középfokú intézményben folytassák tanulmányukat. A középfokú iskolákban kilenczernégy-száznyolcvanegy hely várja őket, gyakorlatilag tehát mindenkinnek tudnak helyet biztosítani. (Tudni kell, hogy akadnak, akik nem megyénkben fognak elhelyezkedni, s akadnak más megyébeliek, akik itt tanulnak majd.) Évről évre alig van, aki ne adná be valahová a jelentkezési lapját, talán átlagban kétszáz lehetnek. Az ő sorsuk-

kal a megyei pedagógiai intézet pályaválasztási csoportja hivatott foglalkozni. Az intézmények nagy részében szűfoltás várható, sok helyütt lesz az osztályok taglétszáma negyven (esetleg szabálytalanul negyven fölötti), különösen aggasztó lesz a helyhiány a Landler Jenő, a Balásházy János, a Bethlen Gábor szakközépiskolában, valamint a 108. Számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben, s általános lesz a túltelítettség a debreceni gimnáziumokban is. Megjegyzendő, hogy annak ellenére ez lesz a helyzet, hogy a hetedik tervidőszakban ez idáig ötvennyolc új tanterem épült. Az oktatáshoz-neveléshez a személyi feltételek nagyjából adottak, biztosítani fogják a működési költségeket, viszont számolni kell bizonyos idegennyelv-, valamint matematikatanárok hiányával.

Balogh Sándor, a megyei tanács művelődési osztályának csoportvezetője azt ajánlja a szülőknek és a gyerekeknek, hogy körültekintően töltsék ki a Pályaválasztási című kiad-

DEBRECENI ANEKDOTÁK

CÍVIS JELLEMZÉS IV.

(A CÍVISEK ÉS A HALÁL)

CIVIS HALÁL

Szomjas Bálint uramnak nemhiába volt a neve „Szomjas”, de meg is felelt a nevének, szerette a jóféle italt.

Ebéd után csak éppen-hogy a pipára rágyújtott, ment az ő legkedvesebb tanuló helyére a „Két galambok”-ho, s szitta magába a szívderítő, lélekvidámító boritalt. Nem bánta ő, ha új, ha ő, csak hogy „bor legyik”, meg hogy „szidítsen”. Ivott takarosan és hozzája kötött a kurtaszárú makrapapából. Mert nagy pipás is volt ő kelme. Nem is lehetett másképpen látni, mint az agyarára szorított, egyenesen álló makrapapával. Ez volt a második felesége. Még az ágyba is azzal feküdt le, úgy vették ki a szájából, mikor elszundított.

Egy este felé, mikor már jól teleszívta magát a sestetakert nedűjével, a kocsmából kijövet, megbotlott a garádicson s hasra vágódott. A pipa akkor is az agyarára volt szorítva, s amint nehéz fejével előre bukott, belefű-

ródott a pipa a torkába, s a nyaka hátulsó részén jött ki a csutorája.

Egyéb baja nem is történt Szomjas uramnak, de bizony elég kegyetlen nyavalya származott ebből is. Doktort hívtak hozzá, s valami söt rendelt a doktor, hogy azzal kútvízbe feloldva gargarizáljon. Felszörnyedt e kegyetlen rendelésre a beteg.

— Tekintetes doktor uram — könyörgött hozzá Szomjas uram esdekelve — nem lehetne azt a söt inkább borbán oldani fel? Ötven esztendeje, hogy nem volt víz a számban, nem szeretném erre a hátralévő kis időre „megfertéztetni”!

Nem engedett a doktori szigor: vizes gargarizálást kellett használnia Szomjas uramnak.

Minden óvatossága mellett egyszer egy korty véletlenül leszaladt a beteg torkán: rosszul lett tőle, belehalt.

(„Dongó” című lap, 1900. febr. 4.)

BÜLCS VÉGRENDELÉST

A debreceni civisről azt tartották valamikor, hogy végrendeletében sohasem felejtkezett meg az egyháziól.

Történt egyszer is, hogy az öreg házass (házzal rendelkező) és helyes pógár közelérvén halálát, végrendeletét. Hosszú végrendeletében már mindenkinek hagyott valamit. Elgondolkodik, hogy kinek kellene még hagyományoznia.

Az egyháziól meg majd elfeledkeztem! — szólalt meg. Ime rulla is imigyen rendelkezek:

— Elvezett Riska tehene-met, ha meg nem kerül — hagyom az egyháznak! — Ha netalán megkerülne Pesta fiamat illeti!

(Debreceni Képes Kalendárium az 1935-ös évről)

SIMONFFY IMRE HALDOKLÁSA

A századfordulói Debrecen két nevezetes alakja: Simonffy Imre polgármester és Kiss Áron püspök atyafiságos kapcsolatban állott egymással. A civisváros világi és egyházi vezetői komák voltak, mégpedig jó komák, igen-igen szívlelték is egymást. A barátságot, békességet, komaságot csupán egyetlenegy, de állandó és súlyos véleménykülönbség zavarta. Simonffy Imre szűkebb családi körében nem volt titok, hogy a kálvinista Róma polgármestere sem Kálvinban, sem Rómában nem hisz, de még magában a jó istemben meg a túlvilági üdvösségben sem. Egy szó mint száz: hitetlen.

S minthogy a püspök is ehhez a titkot ismerő, legszűkebb körhöz tartozott, nemegyszer bizonyos hitvitába csapott össze a keresztény gyülekezet és a „hejjes pógárak” pásztora.

Történt pedig, hogy Simonffy Imrét levette lábáról a betegség. A polgármester testi állapota mind aggasztóbb lett. A város minden bölcs doktora összegyűlt a nagybeteg ágyánál, de segíteni nem tudtak. A beteg mindegyre gyengült, s az orvosok nem titkolhatták a hozzátartozók előtt, hogy közeleg a polgármester utolsó órája.

Kiss Áron püspök ezekben az utolsó órákban részt-

vevő szívvel és vigasztaló szóval kereste fel sanylódo komáját. A polgármester viaszszárga arccal feküdt magasra támasztott párnáin, és kétkező arccal vigasztalt. Kiss Áron nem akart beletörődni ebbe a komor racionalizmusba, és minden rábeszélő képességét összeszedve könyörgött a haldoklóknak, hogy legalább utolsó óráiban térjen meg az igaz isten őszinte hitére.

— Kedves jó komámuram — zengett a püspök hangja —, az Úr kifürkészhetetlen akarataiból nemsokára ott állasz már az ő fényes sereg trónusa előtt, ahol szeráfok karától körül fogva hirdet majd felettéd ítéletet. Ne lépj hitelenség bűnétől terhelt, pogány módjára, mennyei atyád színe elé. Törődelmes hitvalló lélekkel ismerd fel az ő végtelen hatalmát az ég és a föld, az elevenek és holtak felett!

Simonffy Imre türelmesen végighallgatta a püspök-komája prédikációját. Gyengén rábólintott, s mintegy beletörődve sorsába, morolni kezdte a püspökkel együtt az imádságot:

— Mi atyánk, ki vagy a mennyekben...

Felibe ért, mikor kimerülten elhallgatott, de apró rezdülésekkel bólogatva hagyta, hogy a püspök befejezze. Utána várt néhány pillanatig, majd nehéz pilláit felemelve, tagolta, érthetően ennyit mondott:

KÖVESDI JÁNOS AZ EGYETEMÉRT

Arról a Kövesdi Jánosról van szó, aki mindössze egy kis külvárosi házat örökölt, de amikor meghalt több millióra becsült vagyont hagyott hátra, s ebből 320 ezer forintot jótékony célra.

Hogy hogyan élt ez a Kövesdi? Ertesítést ad erről egy korabeli visszaemlékezés: „Egyszer egy ember látogatta meg — már mint Kövesdit —, hogy vele egy tanyabirtok felett alkudozzék. A milliommós nábobot éppen vacsoránál találta. Fehér abrosszal leterített asztalnál ült hitvesével együtt. Közönséges cseréptányérból zsíros pirított ettek; ennyiből állt a vacsorájuk.”

Nos nem mindennapi történet az, ahogyan ez az egyébként kevés iskolázottságú és rendkívül takarékos ember hozzájárult városunk egyetemének létrehozásához. Ezt a következőképpen jegezték fel róla:

„Mikor a debreceni egye-

Cs. Uhrin Tibor: Nyári nap

— Márpedig, kedves komámuram, nem igaz az egészről egy szó se!

Azzal oldalt billent a fejé, csuklott egyet, és kilehelte a lelkét.

(Békés István: Új magyar anekdotakincs Bp., 1963., 222. old.)

temért kezdettek buzogni és lángolni az emberek, Szilágyi Károly ügyvéd (tanácsadója) szóba hozta előtte is ezt a nagy eszmét. Eleinte egészen hidegen fogadta.

— Nem értem — mondá —, mi az egyetem? Nem tudom én azt felfogni.

— Nem érti? Hát nézze, ha egy nagy oszlopot állítunk, vagy ha akár egy tornyot építünk is, úgy-e bizony, az ki nem látszik még a debreceni határból sem. De ha egy egyetemet emelünk, annak a fényét és dicsőségét meglátják az egész földkerekségen.

— No ha így van, akkor nem sajnálók érte néhány ezer forintot.

Így tett bele végrendeletébe a debreceni protestáns egyetemre 50 ezer forintot.

(Debreceni Képes Kalendárium az 1919-es évről)

KÖLTŐK - ÍRÓK II.

PETŐFI ÉS PRIELLE KORNÉLIA

Mikor Petőfi 1846 őszén sértett büszkeségében azt hitte, hogy Szendrey Júlia nem lehet az övé, Pestre utaztában érintette Debrecen, hogy feldúlt lelkét szórakozással enyhítse. Debrecenben épp egy színtársulat működött. Rögtön elment a színházba. Amint a közönség felismerte a költőt; végtelen éljenzésben tört ki. A Képziszlolyt adták Szilágyi Imrétől. A színész, ki az énekes szerepet adta, Petőfi egyik dalát szötte játéka:

A virágnak megtiltani nem lehet, Hogy ne nyíljk, ha jön a szép kikelet, Kikelet a lány, virág a szerelem, Kikeletkor virítani kénytelen.

E lelkesedéssel fogadott rögtönzés balszámként hatott a költő beteg szívére.

Amint a kárpit legördült, Petőfi felment a színpadra, hogy a színésznőnek — kit már Pestről ismert — köszönőjét kifejezze. Forró kézzel, s hosszú, hön lángoló tekintet volt közönségre a válasza. Előadás után felkereste a társulatot a vendéglőben, s Feleki Miklós, a társulat fiatal igazgatója, bemutatva az összes tagoknak, kik kitérő lelkesedéssel fogadták a költőt. Vacsora alatt Prielle Kornélia, ama kedves énekesnő mellett ült.

„Nelli”, ahogy a társulat hívta, csinos, eleven, úde természetű volt. Petőfit annyira elbájolta, hogy az egészen elfelejtette Júliáját.

Másnap megjelent a próbán, odament a színésznőhöz, s röviden, minden ceremónia nélkül elmondta, hogy fülig szerelmes belé, s hogy ezt be is bizonyítja, másnap délután meglátogat-

lázás, ingerült volt, hogy nem bírt magával.

Elutazása előtti este imádkozott Nelliének szerenádát adott, s a bandával eljárt szatta, ablaka alatt: „A virágnak megtiltani nem lehet” népdalát. Korán reggel gyorskocsira ült, és visszautazott Pestre.

De előbb megírta Kornéliának, hogy az ő, az ő törvényes eskü megtörténhetik: viselheti a nevét. Pestről is többször írt a szép kis színésznőnek. A szerelemmel áradó levelek mély hatást tettek az ifjú leánykára, annyira, hogy elhatározta, hogyha a művészetben főlebb haladhat egykor, s a nevét mint művésznevet megálaphatja, részéről is megtesz mindent, hogy házasságuk létre jöhessen. De mind e szép álmok szerte foszlottak, mikor egy Szatmárról jövő látogatótól megtudta, hogy Petőfi egy leányba fülig szerelmes, s eget-poklot megmozdított, hogy el is vehesse. Nagyon természetes, hogy ezután Kornélia Petőfi leveleit igen lakonikus választ adott: hogy az igazi szerelmet csak kitartás által lehet megmutatni, s az ő szerelme csak olyan szalmatűz, amelyre anyagot minden vármegyében könnyen talál. Erre Petőfi egy hónap múlva válaszolt csak, de leveleire Kornélia mindaddig nem akart felelni, míg egy meglepetés költeményének első strófáján fel nem lelkesedett. Azt hitte, hogy ez a vers ő hozzá szól:

Mivel innen távol? a Tisza...
Mi van a Tiszán túl? Hortobágy.
Hortobágyon túl egy szép leány
Kihez lelkem vissza-visszavágy!

Majd azonban, amint tovább olvasta a verset, s látta, hogy a megénekelt szem, haj, s egyéb vonások ő reá sehogys illenek: akkor egészen alásiet álmodott mennyországából, s megírta a költemény egy paródiában. „Nos, nem igaz-e, hogy a Hortobágyon túl két üd van? Szerencsés utat ki-vánok azon a másikon, amelyik nem a Királyhágó felé vezet.”

1848-ban ismét találkoztak Debrecenben. E találkozásnál a két szívnek drámai mozgalommal indult története vidám, vigjátéki megőldást nyert. Petőfi szembe találta Kornéliát. Hidegen haladtak el egymás mellett, de néhány lépés után Petőfi visszafordult a művésznő felé:

— Fiam van!
— Nekem meg férjem, választottam hasonló rövidséggel Kornéliát.
— Isten áldja meg, kedves Nelli!
— Isten áldja meg, Sándor.
(Tóth Béla: Magyar anekdotakincs)

NEM SZABAD... CSALÓDÁST OKOZNI

A huszas évek derekán beteg tüdejét az újtátrafüred szanatóriumában kezelte Tóth Árpád. Vele volt felesége is. Kis társasággal délutánonként egyre nagyobb, merészebb sétákat tettek a szikrázó, fehér hóban.

A Grand Hotel óvező út egyik kanyarodójában szánkósor várta a kirándulásra készülő utasokat. Amint Tóth Árpád beszélgetésbe mélyedve a havas úton sétálgattak, a költő, észrevette, hogy előtte haladó felesége rákanyarodik a melleségyre, amely a szánkóállomás felé vezet.

Tóth Árpád villámgyorsan előresietett, s megfogta Annuska karját:

— Ne! Ne! — kiáltotta.

— Nem szabad! Hogy lehetilyent csinálni?

A sétapartnernek értetlenül hallgatták a költő meglepő kifakadását. Annuska hangját kis sértődöttség árnyékolta:

— De miért? Mit csináltam? Tilos?

— Igen, tilos — felelte békítően, de határozottan a költő. — Ha arra megyünk, a szánkó-kocsik azt hiszik, itt a fuvar, pénz áll a hához. Hiábavaló reményekkel ébresztünk bennük, azt pedig nem szabad... Nem szabad okatlanul, könnyelműen csalódást okozni senkinek...

(Békés István: Új magyar anekdotakincs)
Közlő: Szűcs Ernő

Szilágyi Imre: A játéknak nincsen vége

A bürokr...

Új kezdés

Moszkva közel ro-fominszki já elmaradtott szovsai megunták, hozzá nem értő alatt vegetáljan demokratikus jó vállalati gyűlés igazgatót választó vezető akart távozni, fordult, amelyta az előző helygát a választást lenesnek nyilvá

Ez ma elég Nem egyik vagy konzervativizmuszó, hanem ar érvényes jogi s maradtak a p restrojtka mög és kormányhatá ján az emberek lekvési lehetősé kezdeményeznei beleütözknek a rafusokba, ame 30-as évekker és a „tilos” sz nek. Pontosán lyok alapján te máig törvényes vezetőt csak f etik ki.

A pártterke dühösebben ép tásos-adminiszt stílust kárhöz nácskozás péld zatot fogadott cia elleni harc miniszterlátst pen törvényen te. Az admini nyvitási stílus hozott határoza

Színház

Ez a színjá tősen különbö moszkvai kul kódó amatőrö től, mivel az többsége vak. Ha az embe nem is venné biztosan mozo padon, olyan nak partnerük dulatára. Ez munka eredm szerep elsaj tételése mellet nülniük szab

Szovjet

Válasz

Már megkezet felsőoktata Ezentúl a re kinevezik, ha tett oktatói lasztják. Már megválasztott csokban is va tak. Tagjain diák. A diák kaptak arra, látogathassák kat, külön t szemináriumo hatnak. Hamarosan ják a feisöök zenének terv

Magyar diák

SZOVJET ÉLET

A bürokratikus centralizmus ellen

Új kezdeményezések – régi paragrafusok

Moszkva közelében, a nar-fominszki járásban, egy elmaradott szovhoz munkásai megunták, hogy egy hozzá nem értő igazgató alatt vegetáljanak és az új demokratikus jogokkal élve vállalati gyűlésen másik igazgatót választottak. Az előző vezető azonban nem akart távozni, a bírósághoz fordult, amely visszaállította az előző helyzetet és magát a választást törvényellenesnek nyilvánította.

Ez ma elég tipikus eset. Nem egyik vagy másik bíró konzervatívizmusról van szó, hanem arról, hogy az érvényes jogi szabályok lemaradtak a politikai peresztrojka mögött. A párt- és kormányhatározatok alapján az emberek szabad cselekvési lehetőségekkel élve kezdeményeznek és gyakran beletúrnak a régi paragrafusokba, amelyek még a 30-as években keletkeztek és a „tilos” szóval kezdődnek. Pontosán ilyen szabályok alapján tekintik mindmáig törvényesnek, hogy a vezetőt csak fölülről nevezhetik ki.

A párttervezleten a legdühösebben éppen az utasítás-adminisztratív munkastílust kárhoztatták. A tanácskozási példátlan határozatot fogadott el a bürokrácia elleni harcról és az adminisztratív tulajdonképpen törvényen kívül helyezte. Az adminisztratív irányítási stílus lelküzdésére hozott határozat fokozatosan

kezd megvalósulni. Bezártak már egy sor minisztériumot és főhatóságot, amelyekben ezernyi hivatalnok ültöt pecsétet a különböző körlevelekre, csökkentik a központi és a helyi apparátusok létszámát.

A pangás éveitől kezdődött és szigorú utasítások gyártásában edződött pártvezetőkben ma mindennél végbemegy az átszervezés, csökken a létszám, megszüntetik az ágazati osztályokat a központi bizottságokban, a határterületi, megyei, városi pártbizottságoknál. A vezetők igyekeznek leszoktatni munkatársaikat arról, hogy a gazdasági vezetők helyett maguk döntsenek. Persze nem lehet egyik pillanatról a másikra áttérni az irányítás politikai módszerére, de ez a folyamat megkezdődött. Elképzelhetetlen a melyreható demokratizálás a vezetés decentralizálása nélkül, anélkül, hogy a hatalmat átadják azoknak, akiket ez megillet. Ezért van napirenden a politikai rendszer reformja.

Ennek során bocsátották vitára az alkotmány módosításának törvénytervezetét. Ez sok olyan új elvi tételt tartalmaz, amely megszünteti a demokráciát és jelentősen bővíti a helyi tanácsok jogait. A reális, teljes körű helyi tanácsi hatalom komoly gátat vet a vezetésben a parancsolgatásnak.

Egelőre ez a holnap kérdése. Ma még erősek az utasításos vezetési stílus állásai, és sokszor leiratokkal, bürokrata aktatolatokkal a hivatal elbánc a demokratikus újdonságokkal megfosztva azokat hitelüktől. Az adminisztratív módszerek erejét a kormányzati szervek felme adja, hogy túl sok szabadságot adnak a kollektívoknak. A pártvezetés fontos döntéseinek előkészítését gyakran félintézkedésekkel torzítják.

Három és fél évvel ezelőtt, a peresztrojka kezdetén, mint emlékszünk rá, sokan derülőtan jóslatokat, hogy hamar vége lesz a parancsolgatásnak. Úgy gondolták, hogy elegendő, ha az állami vezetés csúcsán kiadják az utasítást, és a demokrácia, mint a tavaszi szellő, felrisszti a Szovjetuniót.

A társadalom most kijózanodva arra a következtetésre jutott, hogy amíg él a bürokratikus centralizmus, élni fog az adminisztratív módszer is. A tudósok, publicisták, a sok körzetben megjelenő néprfrontok ezért ma minden erővel a bürokratikus centralizmus ellen küzdenek. Ezért javasolja a közvélemény, hogy szüntessék meg az ágazati minisztériumokat, mint az utasításos módszer támaszait, és újabb törvényeket követeljenek Moszkvától a gúzsba kötött önigazgató felszabadítására.

Mihail Poltoranin

Színház, ahol vakok játszanak

Ez a színház a színházok között különleges, a többi moszkvai kultúrházban működő amatőr színház, amely az itt játszóknak többsége vak.

Ha az ember nem tudná, nem is venné észre, annyira biztosan mozognak a színpadon, olyan élesen reagálnak partnerük minden mozdulatára. Ez megfigyelt munka eredménye, hiszen a szerep elsajátítása, belső átélése mellett meg kell tanulni szabadon mozogni

a színpadon és kontaktust teremteni társaikkal és az általuk nem látott nézőkkel.

Az önképzőkör kezdetei a 60-as évekhez vezethetők vissza, amikor is Moszkvában, a Vakok Összoroszlott Szövetségének klubjában megkezdte működését egy amatőr színpad. Nem volt saját épületük, egyik bérelt teremről a másikba vándoroltak. 1970-ben felépült a Vakok Kultúrháza, és a színpad végre otthonra talált.

A társulatot már több mint húsz éve a volt moszkvai színész, Ella Varsavszkaja vezeti, aki eközben elvégezte a rendezői szakot is.

Lehetetlen lett volna létrehozni egy csupa vakokból álló társulatot – meséli a művész. – Csoportunk 26 emberből áll, ennek a fele vak vagy csökkenő látású. Speciális iskolákba jártak, és mindannyian a vakok számára létrehozott gyárakban dolgoznak. Öszintén szólva kezdetben nem tudtam, hogyan foglalkozzunk velük. De nagyon szerettem volna segíteni ezekben az emberekben. Senki sem tanított meg különleges dolgokra, én magam találtam ki a munka folyamán olyan speciális gyakorlatokat, amelyek segítségével képesek voltak együtt játszani látó színészekkel, ráadásul nem is rosszabbul azoknál.

Evente egy-két új darabot adunk elő. Repertoárunkban szerepelnek orosz klasszikusok, kortárs szovjet darabok és külföldi szerzők művei is. Egy évadban 10–12 előadást tartunk, de ezek számát idővel majd emelni tudjuk.

Majdnem mindennap tartunk próbákat. Munkaszüneti napokon az egész társulat együtt dolgozik, hét közben pedig kiscsoportos vagy egyéni próbákat tartunk. A szereptanulás módja a színészek lehetőségeitől függ. A gyengén látóknak a szerepet átírják nagy betűkkel, a vakok pedig Braille-írással vagy magnószalagról tanulnak.

A stúdió teljes mértékben önellátó – mondja Anatolij Vaszennov, a művelődési ház vezetője. – Sőt az előadásokhoz szükséges kellékeket, a ruhákat, a díszleteket is maguk készítik vagy kölcsönzik. A plakátokat és a műsorfüzeteket is maguk nyomják. Részünkről mindenben segítjük munkájukat. Előadásaiakra a belépőjegyek ingyenesek, ezeket mi küldjük szét a különböző vállalatoknak és a környék lakóinak.

Szovjet felsőoktatás Választják a rektort

Már megkezdődött a szovjet felsőoktatás átalakítása. Ezentúl a rektorokat nem kinevezik, hanem a kibővített oktatói tanácsban választják. Már csaknem 150-et megválasztottak. De a tanácsokban is változások voltak. Tagjainak egynegyedét diákok lehetőséget kaptak arra, hogy szabadon látogathassák az előadásokat, külön tanfolyamokat és szemináriumokat is választhatnak.

Hamarosan vitára bocsátják a felsőoktatás új helyzetének tervezetét. A tan-

tervek már ma is lehetővé teszik, hogy az egyetemeket állapítsák meg a tanév kezdetétől, a tanév idejét, a vizsgaidőszakokat és a tantárgyakentli foglalkozások jellegét.

Az egyetemek, főiskolák anyagi-műszaki bázisának javítására évente 400–500 millió rubelt fordítanak. Jelenleg egyébként a Szovjetunióban a 895 felsőoktatási intézményben az előző évihez megegyezően 654 ezren tanulnak az első évfolyamon.

Magyar diákok a Lomono szov egyetem előtt

Jelena Litvinszkaja

Egyetemista családok a Szovjetunióban

Eltartott eltartók

A Szovjetunióban egyre több fiatal dönt úgy, hogy a kellemest összeköti a hasznossal, ami azt jelenti: megfőiskolás, egyetemista körükben összeházasodnak. Az ország egyetemista seregének 18 százaléka (350 ezer fiatal) tartozik a házások egyre népesedő táborához. Pedig egyáltalán nem könnyű dolog manapság eltartottként eltartónak lenni.

Ezekben a hetekben fejezik be annak a programnak a kidolgozását, amelynek az Egyetemista család elnevezést adták. Az egyik legelső és legfontosabb lépésnek azt tartják a program szervezői, hogy a házaspár diákok meghatározott jogi státust kaphasson. Hihetetlen, mégis igaz, hogy például mindössze két éve engedélyezik hivatalosan az ifjú pároknak, hogy a kollégiumokban összeköltözzenek. Addig maradt a külön szállás, vagy ami gyakrabban előfordult: a „tiltott” együttélés. A kollégiumi helyekkel azonban jelenleg is komoly gondok vannak, számítások szerint a házaspár hatvan százalékának most sem tudnak külön szobát biztosítani. Úgynevezett családi kollégiumokból is nagy a hiány, az országban mindössze Moszkvában, Kijevben, Lvovban, Harokovban és Kemerovóban találunk ilyeneket. Eppen ezért kissé merésznek számít a terv, hogy 1995-ig mindenhol megoldják a házaspár egyetemisták lakásgondjait.

Az Egyetemista család program keretében most pályázatot írtak ki a legpraktikusabb kollégium megépítésére, vagyis a diákok maguk tervezhetik leendő ideiglenes otthonukat. A tervezés során természetesen olyan szempontokat is figyelembe kell venni, amelyekre egy átlagos diákszálláson nem is gondolnának. Hiszen a szokásos tanulószobák, a könyvtár és a klub mellett nagy szükség van mosókonyhára, szálítóra, „gyermekmegőrzőre” is. A program néhány évig egy másik fajta lakásmegoldásra is épít. Azok a fiatalok ugyanis, akik szülővárosukban élnek, nem jogosultak kollégiumi elhelyezésre, de önálló lakáshoz sem juthatnak, mert egyszerűen nincsen pénzük rá. Így a megüresedő társbérletekbe költözhetnek be, mintegy első lépésként.

Szerdahelyi Csaba

APPARÁTUSCÖKKENTÉS SZIBÉRIÁBAN Kevesebben, jobban

Szibéria legnagyobb körzetében, a krasznójarszki határterületen a regionális pártbizottság munkatársainak létszámát egyharmaddal csökkentették. Így 50 ember került más területre. A korábbi 17 osztály helyett csak hét maradt. Csökkent a technikai személyzet létszáma és kevesebb lett a szolgálati kocsis is.

Teljesen ki akarjuk zárni, hogy munkatársaink beavatkozzanak a gazdasági-gazdálkodási kérdésekbe, azokkal egészében a tanács szervek és a vállalatvezetők foglalkoznak – mondta Nyikolaj Alekszejin, a pártbizottság szervezési és káderosztályának vezetője. Ezért megszüntettük bizottságunkban a közlekedési, szállítási, építési, erdőgazdálkodási és más osztályokat, és eggyel kevesebb lett a titkárok száma is. Az egyetlen terület, ahol időnként közösen dolgozunk a

Évszázadok – egymás felett

Ásatások Moszkvában

A szovjet főváros közleplése bontakozott ki a pontjában, a Kreml közelében nemrég csatornázási munkákat végeztek, amikor váratlanul archeológiai leletekre bukkantak. A feltárás a Történelmi átjáró teljes hosszában megindult, s a szakemberek 103 méter hosszú és 30 méter széles területen végeztek kutatómunkát.

— A Vörös tér a hozzá csatlakozó Történelmi átjáróval archeológiai szempontból soha nem számított figyelemreméltó területnek — mondja Szergej Csernov, az ásatások vezetője. — Pedig

leplése bontakozott ki a szovjet főváros közleplése bontakozott ki a pontjában, a Kreml közelében nemrég csatornázási munkákat végeztek, amikor váratlanul archeológiai leletekre bukkantak. A feltárás a Történelmi átjáró teljes hosszában megindult, s a szakemberek 103 méter hosszú és 30 méter széles területen végeztek kutatómunkát.

— A Vörös tér a hozzá csatlakozó Történelmi átjáróval archeológiai szempontból soha nem számított figyelemreméltó területnek — mondja Szergej Csernov, az ásatások vezetője. — Pedig

ismeretes, hogy a múltban a városfalon túl, a Kremlen kívül iparosok és kereskedők laktak. Házaik fokozatosan a város részeivé váltak. A Moszkván kívüli kereskedőtelep így lett később a Kitaj gorod (Moszkva legrégebb városmagja) része. A feltárt fagerendázatok között az idő megőrizte a tulajdonosok személyes tárgyait is.

— Az ásatások során számos értékes leletre bukkantunk, de a legértékesebbek az építészeti emlékek. Ilyen

páratlan kincset rejt a föld. Hiszen itt kezdődik Moszkva! Bennünket ért az a ritka szerencse, hogy bepillanthatunk a régmúlt századok titkaiba. És, ami még nagyon fontos: igen megkönnyíti munkánkat, hogy a legtöbb ásatástól eltérően ezen a helyen nem kell keresztültörnünk az évszázadok során egymásra rakódott köves rétegeken. Már a legelső talajréteg alatt feltűnt egy XVI–XVII. századi, fából készült útburkolat. Aztán egyszerre elénk tárult a múlt, a XV. és XIV. végül a XIII. századi Moszkva.

A Szúzanya-ikont őrző Izsohisen itt kezdődik Moszkva! Bennünket ért az a ritka szerencse, hogy bepillanthatunk a régmúlt századok titkaiba. És, ami még nagyon fontos: igen megkönnyíti munkánkat, hogy a legtöbb ásatástól eltérően ezen a helyen nem kell keresztültörnünk az évszázadok során egymásra rakódott köves rétegeken. Már a legelső talajréteg alatt feltűnt egy XVI–XVII. századi, fából készült útburkolat. Aztán egyszerre elénk tárult a múlt, a XV. és XIV. végül a XIII. századi Moszkva.

Hirtelen egy faház teljes alapját pillantottuk meg — folytatja Csernov. — Aztán nem messze tőle egy újabbat. Majd egyre több ilyen épületmaradvány került elő. A moszkvai kereskedők te-

rendkívül körültekintő, nagyszabású tudományos kutatómunkát végeztek itt. Szinte minden marék földet tüzetesen át kellett vizsgálni, papírra kellett vetni minden egyes lelet rajzát, terveit, teljes leírást adni, fényképeket készíteni róluk. A tudósok ilyen módon egy-egy közelítő kerületet a múltat érintő számos kérdés megválaszolásához.

Itt kezdődik Moszkva

(Fotó: APN—MTI)

rültek máshova. Egy részük nyugdíjba vonult, mások másutt helyezkedtek el, többen kaptak munkát a terv- és gazdasági igazgatóságban, ismét másokat különböző vállalatok pártbizottságok titkárává választottak.

Augusztusban kezdtek ezt a munkát, az elsők között az országban. Az év utolsó hetében tartjuk meg a határterületi beszámoló és vezetőválasztó pártkonferenciát, amely értékel, elemzi majd az átszervezést — tette hozzá Alekszejin. — Nem tartom kizártnak, hogy a küldöttek nem értenek majd mindennel egyet, vagy alternatív javaslatokat tesznek. De a konferencia már nem az elemlet, hanem az addig hátralévő időben kipróbálható gyakorlatot vitatja majd meg.

Borisz Ivanov (APN—MTI—Press)

Független, 60 éves
nyugdíjas férfi élet-
társat keres, jó lelki,
erélyi övezgyasszony
jelölését várja 50
éves korig. „Szerelem”
jellegre a kiadóba.

Keresem házasság
céljából azt a fekete
hajú, izmos, ápolat,
határozott, kedves, vi-
dám férfit, aki meg-
ismerkedne egy 36
éves, csinos lányal.
Fényképet kérek „Csil-
lagsemű” jellegre a
kiadóba.

Ósinté, szeretetre
vagyó, nem italozó és
nem dohányzó, füzet-
len, felsőfokú végzet-
ségű, jó megjelenésű,
175-180 cm magas,
barna, 36-42 év kö-
zötti férfi társat keres
házasság komoly szán-
dékával, egy barna,
független, izemgadzász
nő. „Harmónia 83”
jellegre a kiadóba.

172 cm magas, barna
35 éves, egyedül-
álló férfi megismer-
kedne 30-35 év kö-
zötti olyan lánnyal
vagy asszonnal, aki
házas, becsületes és
aki kért munkába be-
sögt. Kizárólag olyan
akik levelet várom,
akik vidéki új házam-
ba költözésnek háza-
sági céljából. „Ketten
minden könnyeb” jel-
legre a kiadóba.

Adam-Eva Kapcsolat
teremtő Szolgálat.
Válaszborítékért tájé-
koztatjuk. Szeged, Pf.:
696. 6701.

183 cm, 90 kg, 29
éves, nőlen fiatalie-
ber megismerkedne
25-30 év közötti
leánnyal vagy elvált
asszonnal házassági
céljából. „Talakozás”
jellegre a kiadóba.

26 éves, 168 cm
magas, barna, csendes,
a mezőgazdaságban jó
kereső szakmunkás
fiatalember keresi
parját házassági cél-
jából egy egyszerű,
rendes hölgy szemé-
lyben. Válaszlevelet a
debreceni kiadóba ké-
rek. „Egyszerben élék”
jellegre.

Káros szenvedélytől
mentes özevegnyug-
díjas magányos fér-
fi, 165/64 éves, élet-
társi vagy házasságot
közne magányos hölgy-
vel. „Csak egy kicsit
törődj velem” jellegre
a kiadóba.

170/35, minden ká-
ros szenvedélytől men-
tes, sportos testalka-
tú, barna, kék szemű,
elvált férfi, korban
hozott illő csinos, ér-
zelmeiben gazdag
hölgy ismeretségét ve-
reli házassági céljából.
Gyermek nem akadály.
Választ a „Baldogabb
új év” jellegre a ki-
adóba kérem.

Ötvenéves, nem az
és hibáimról elvált fér-
fi, 170 cm magas, jó
magas, barna, megis-
merkedni jözan ele-
tű, 60-65-ig özeveg
emberrel házassági cél-
jából. „Egyszerű” jel-
legre a kiadóba.

Házasságközvetítés
még féláron. Válasz-
borítékért tájékoztat-
juk. Gardedám, Mis-
kolc, Pf.: 429.

33 éves, 186 cm
magas, barna, jó anyagi
körülmények között
elő, szenvedélyes, diplo-
mált férfi vagyok.
Keresem azt a fiatalos,
vonzó, szerelme-
re igényes, 35 évnél fiatal-
abb nő ismeretségét
házassági céljából, aki
értekelni tudja az élet
romantikáját és szép-
ségeit. Neved, címed
vagy telefontszámod a
debreceni kiadóba írd
meg. „Kék szemek”
jellegre.

32 éves, 176 cm
magas, barna hajú jó
megjelenésű, elvált
fiatalember társasági
hiányában megismer-
kedne lehetőleg szőke
nővel házassági cél-
jából. „Lehetőség” jel-
legre a kiadóba.

37/172 cm, diplomás
nő, családszerető, ko-
moly, monogám termé-
szetű férfi ismeretségét
keresi házassági
céljából. „Hajdú-
Bi-har” jellegre a ki-
adóba.

32 éves, 165 cm
magas, lakással rendelke-
ző, jó megjelenésű, ko-
moly gondolkodású,
intelligens, gyermek-
szerető fiatalember va-
gyok. Ezúton megis-
merkednék jó alakú
lánnyal vagy csinos,
elvált asszonnal há-
zassági céljából. Egy-
két gyermek nem aka-
dály. Válaszolni fo-
gok” jellegre a kiadó-
ba.

26 éves, representa-
tív, igényes jogász,
magas, monogám, be-
nyes, diplomás férfi
társat keresi házassági
céljából. „Szőke” jel-
legre a kiadóba.

A Kisgörbői Szabadság Mgtsz
tehenész- családokat keres

a tejtermelő tehenészeti telepére. Olyan családok jelentkezését várjuk, mely családából legalább 2 fő vállal munkát a tehenészeten. Fejőházas fejés, teljesítmény szerinti kiemelt bérezés. Szolgálati lakást, biztosítási tudunk. Vállalkozó formában történő üzemeltetés sem kizárt 1989. évtől. Jelentkezést az alábbi címre kérjük: Szabadság Mgt. Termelőszövetkezet, KISGÖRBOI, Kalló Zoltán főállattenyésztő.

A Tanért
felvételre keres fejlesztőtechnológus munkakörbe a gyengéremű karon végzett villamosmérnököt. Vidékiek részére albréti hozzájárulást biztosítunk. Debrecen, Hámán K. u. 76.

A PAPIRIPARI VÁLLALAT NYÍREGYHÁZI GYÁRA
felvételre hirdet ELEMZŐ KÖZGAZDÁSZ munkakör betöltésére. A munkakör ellátásának feltétele: közgazdasági egyetemi végzettség. Pályakezde fiatalok jelentkezését is várjuk. ERDEKLÖDNI: Papiripari Vállalat Nyiregyházi Gyára, személyzeti osztály. 4401. Nyiregyháza, Tünde u. 2.

Szék- és Kárpitosipari Vállalat felvesz:

- máglyázókat (kiemelt bérezéssel),
- segédfutót,
- telepőr-portást,
- női és férfi segédmunkást,
- tmk-villany szerelőt,
- villástargonca-vezetőt.

Jelentkezés: Debrecen, Balmazújvárosi út 8. sz., a telepvezetőnél.

Az új esztendőben is felajánljuk együttműködésünket, gyártási kapacitásunkat.

Nagy hagyománnyal rendelkezünk

- egyedi tervezésű iroda- és üzletberendezések készítésében;
- rusztikus és egyéb kisbútorok, kárpitos termékek gyártásában.

Garantált minőség, pontos határidő.

Cím: Bútoripari és Használtcikk-forgalmazó Kisszövetkezet Debrecen, Galamb u. 23—29. sz.

BÚTOR
Bútorfelvásárlás. Hagyatékot is veszek. Hívás azonnal megyek. Tel.: 16-259.

Eladó összekukthatos étkezőasztal négy székekkel. Cím: Debrecen, Sumen u. 12. II. s. Erdelkődni 16 óra után.

Széknyársok, ülőgarmitúrák vétele-eladása. Külső vásártér 12. Telefon: 24-800.

Széknyársok, ülőgarmitúrák vétele, eladása. 33-627. Arany János u. 24.

Bútor vétele, eladása. Sz. Bajcsy-Zs. u. 23. Telefon: 30-747.

EGYEB
F1-es napocsibe kapható és F1-es tenyésztojás 1989-re le köthető. Tépe, Rákóczi u. 28.

LURA TEHER TAXI

23-953

Feltöltésre szoruló OTK-kazint, továbbá kifogástalan gázinfra-ka; vennek. Ajánlatok Debrecen, 32-903-as telefonra.

Száraz Tempó taxi továbbra is várja megrendelői hívását a 11-648-as telefonon, CB-AM 17-es csatornáan.

1989. január 1-jétől már a legkorszerűbb nyugatnémet eljárással készíjtjük el porcelán fogpótlásait. Garantiáltan kiváló minőségben és rövid határidővel. Kiss József és Tamás fogtechnikusok. Debrecen, Munkácsy u. 3. Telefon: 32-732.

Uj Sharp, kétkezelt, gyorsmósólos deek eladók. Irányár 15 ezer forint. Erdelkődni lehet délután 5-7-ig mindennap. Vörös Hadsereg útja 56. I. 5.

380 literes új LTH hűtőgáza eladó. Erdelkődni Derecske, Ibo-lye u. 9.

Alföldi teherautó vállalkosság és közlekedési részére
1, 3, 5, 10 tonnás gépkocsival költözéstud, építőanyag-szállítást, PB-gépkocsikat házhoz szállítást, KCR-es konténeres törlőfűkészállítást, autódarug emelést 12 m-ig, egyéb árak szállítást. Telefon: 15-662. CB: AM 20-as csatorna.

Uj, 46-os, hosszú női irihabunda eladó. Frl.: szombaton délután, vasárnap egész nap. Hajdúszoboszló, Hő-törrel: u. 110. II. 19.

Dolgozókat alkalmaznak

A Klíma Ipari Kiszövetkezet felvételre keres ammoniás hűtő-technológiai szerelési munkában jártas szerelőket, minősített be-gevszítőket budapesti és vidéki munkahelyekre, szerelőbrigádok jel-entkezést is várjuk. Magas kereseti lehetőség. Jelentkezés Budapest XV., Cservenka M. u. 84/B. Tele- fon: 632-460/84-es mellék. Osz Lász- ló üzemevezető.

A csopaki Malom család felvé- telre keres 1989. április 1-jétől konyhafőnököt, konyha segédmun- kást felszolgálót. Továbbá csak szezonra június 15-től szeptember 1-jéig felszolgálót (német nyelvu- dással) és konyha segédmunkást. Erd. levéiben: 8229 Csopak, Nosz- tori u. 3.

A Hajdú-Bihar Megyei Víz- és Csatornamű Vállalat kütfürdőeste- reket, kütfürdő szakmunkásokat és segédmunkásokat alkalmaz, változó, vidéki munkahelyre. Jelentkezés a vállalat építési osztályán Debrecen, Hét vezér u. 21. sz.

Nagykereskedelmi tevékenység- ben jártas, megbízható munka- erőt keresünk, aki fizeti és köz- vetlenül gyakorlatlalt rendelkezik, plakuttalásban jártas. „Jó kereseti lehetőség” jellegre a Hirdetőbe kerjük.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem számviteli osztálya ére- tülve rendelkező könyvelőt alkalmaz. Jelentkezni lehet az osztály vezetőjénél. Cím: Debrecen, Nagy- erdei út. 98.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem ideggyógyászati laboratórium szakos vezetője keres. Erdelkődni személyesen naponta 8-9 óráig a DOTE I. kollégiumában lehet. Pályázati felhívás. A debreceni MAV Épület- és Hídfenntartó Főnökség pályázatot hirdet magasan tanított építésvezetői építőmunkakör betöltésére. Nyiregyháza székhellyel. A munkakör betöltésé- hez szükséges képesítési előírások: Középfokú polttikai végzettség, épi- tőipari jellegű egyetemi vagy főnö- kolai végzettség, kétéves szakmai gyakorlat. A munkakör betöltésé- nek időpontja: 1989. február 15. A pályázati benyújtásának ha- táridője: 1989. február 1. A pályázati benyújtásának helye: MAV Épület- és Hídfenntartó Főnökség 4024 Debrecen, Irinyi u. 20. sz. A pályázat kollektív szerződés sze- rint. Kinevezés határozott időre (3 évre) szól, alkalmasság esetén meghosszabbítható. Pályázat tartal- ma: a pályázó munkahelyét, be- osztását, munkaköri besorolását, szakmai és társadalmi munkáját és annak eredményeit, részletes ön- értékelést, szakképzéséről igazoló okiratokat, illetve annak hiteles másolatát. Felvilágosítást ad a személyzeti és munkahelyi vezető, Debrecen, Irinyi u. 20. sz. Telefon: vasárnt: 27-24, postai: 14-066.

A Debreceni Tejipari felvessz la- katos, eszteregályos szakmunkást, hűtőrakodót és szállítványkiszé- rőt. Jelentkezés Köntölgát sor 5-7.

A Budapesti Közlekedési Vállalat trolibusz-üzemigazgatósága felvesz és Debrecenben kiképez 20. életévüket betöltött nőket és férfiakat trolibuszvezetői munkakörbe.

Kereseti lehetőség:

- a tanfolyam idejére 4200,— Ft,
- a tanfolyam elvégzése után
- a teljesített órák számától függően 8400—15 000 Ft/hó.

Előírási szerinti munkavégzés esetén, 2000 munkaóra teljesítése után 24 000,— Ft munkaköri jutalom.

Felvilágosítás: Debreceni Közlekedési Vállalat, Debrecen, Blaháné u. 2. fszt. 6. Telefon: 19-722/35 mellék.

Számoljon velünk!

A nyugdíj-kiegészítő, valamint a 10 évnél hosszabb tartamú életbiztosításai éves díjának 20%-át a tárgyévi adójából közvetlenül levonhatja, évi 7200 Ft-ig.

Az erről szóló igazolást az Állami Biztosító minden ügyfelének január végén elküldi.

Számoljon velünk.

ALLAMI BIZTOSÍTÓ

Gyakorlattal rendelkező szállításvezetőt
azonnali belépéssel felvesszünk. Jelentkezni lehet: Debreceni Építőipari Szövetkezet, Debrecen, Hatvan u. 43. A személyzeti vezetőnél.

A Hajdú Volán Vállalat
műszaki osztály a zonnali belépéssel gyakorlott gép- és gyorsíró alkalmaz. JELENTKEZÉS: személyesen a vállalat műszaki osztályvezetőjénél (Debrecen, Szoboszló út 4-6.).

PANNONPLAST
Műanyagipari Vállalat debreceni gyára alkalmaz: **belső ellenőrt,** közigazdasági egyetemi vagy mérlegképes végzettséggel, valamint **gépkezelőt** munkakörbe férfi és női munkavállalókat, 8 általános iskolai végzettséggel, 3 műszakos folyamatos munkarendben, **fűtészerelőt,** lehetőleg elektrolakatos végzettséggel, **takarítónőt.** Erdelkődni lehet a 19-066/168-as telefonon.

A Sárrétmenti ÁFÉSZ
1989. március 1. napjával történő belépéssel PÁLYÁZATOT HIRDET **főkönyvelőt** munkakör betöltésére. Erdelkődni, illetve pályázatot benyújtani Biharnagybajom, Kossuth u. 34. sz. alatt lehet az ÁFÉSZ elnökénél. Feltétel: szakirányú felsőfokú iskolai végzettség vagy mérlegképes könyvelői szakképzés, valamint legalább 3 éves szakmai gyakorlat. Bérezés megegyezés szerint.

Pályázati felhívás!
A Hajdú Megyei Tejipari Vállalat pályázatot hirdet 30 db-os tehérgépjármű-parkjának (Avia, Ifa és Barkas típusú gépkocsik) **reklámgrafikai megtervezésére és kivitelezésére** Pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető az alábbi címen: **Hajdú Megyei Tejipari Vállalat Debrecen, Külső vásártér 18. Telefon: 18-433. Hagymási Zoltán áruforg. ov.**

Topán-kupa Debrecenben

A DMVSC január 14-én és 15-én meghívásos női röplabdatornát rendez Debrecenben, az Oláh Gábor utcai sportszarnokban. A Topán-kupaért játszanak a csapatkapitányok és a csapatvezetők: Szolnoki Vegyiművek, Kecskeméti Dútép, Kaposvári Vasas Izzó, Szegedi Építők Spartacus, Miskolci VSC, a magyar ifjúsági válogató és a vendéglátó DMVSC.

A hét együttest két csoportra osztja a rendezőség. Január 14-én, szombaton reggel fél 9-től bonyolítják le a körmerkőzéses rendszerű csoportküzdelmeket, majd 15-én, vasárnap délután 10 órától a helyosztókat kerül sor. A mérkőzéseket az új szabályok szerint játsszák (többek közt az ötödik játékműben, ha erre sor kerül, minden nyitás pontszerzőt jelent bármelyik csapat javára, az is új, hogy a játékműben egyenlő 16-16 pont után már az első pont megszerzése is győzelmet jelent).

Ma, szerdán délután az Oláh Gábor utcai csarnokban a DMVSC-FTC női kézilabda-mérkőzésre kerül sor. A találkozót öt órakor kezdődik. A két csapat közül az egyik az MNK legjobb négy együttese közé jut. A debreceni összecsapás a forduló első mérkőzése és a visszavágót a fővárosban játsszák majd.

Vasárnap délután a bolgárok ellen BEK-mérkőzésen lép pályára a DMVSC, amely a nemzetközi kupában az első fordulóban győztes volt. A szófiai lányok ellen a DMVSC nem a megszokott környezetben, az Oláh Gábor utcai oroszlánbarlangban, hanem a Városi sportszarnokban játszik. Jelenleg a DMVSC pénztárában (8-tól 15 óráig), az MNK-mérkőzéseken és csütörtöktől a Debrecen Áruházban vásárolhatók elővételben.

A legjobb négy közé jutás a tét

Ma, szerdán délután az Oláh Gábor utcai csarnokban a DMVSC-FTC női kézilabda-mérkőzésre kerül sor. A találkozót öt órakor kezdődik. A két csapat közül az egyik az MNK legjobb négy együttese közé jut. A debreceni összecsapás a forduló első mérkőzése és a visszavágót a fővárosban játsszák majd.

Vasárnap délután a bolgárok ellen BEK-mérkőzésen lép pályára a DMVSC, amely a nemzetközi kupában az első fordulóban győztes volt. A szófiai lányok ellen a DMVSC nem a megszokott környezetben, az Oláh Gábor utcai oroszlánbarlangban, hanem a Városi sportszarnokban játszik. Jelenleg a DMVSC pénztárában (8-tól 15 óráig), az MNK-mérkőzéseken és csütörtöktől a Debrecen Áruházban vásárolhatók elővételben.

RAKÉRDEZTÜNK:

Megszűnik a D. Kinizsi kézilabda-szakosztálya?

A Debreceni Kinizsi NB II-es női kézilabdacsapata október 25-én vívta utolsó mérkőzését az őszi idényben, s nagyszerűen zárta az 1988-as évet. Ugyanis hét ponttal áll a táblázat élén, megelőzve a Miskolci Spartacust, s a tavaszi rájátszás előtt szinte biztos feljutónak látszik az NB I B-be.

— Debrecenben mostanra mégis azt beszélik a kézilabdababok, hogy az élelmezési sportegyesület meg akarja szüntetni sikeres csapatát. Vajon miért? — érdeklődtem kedden délelőtt Fülöp Józseftől, a D. Kinizsi ügyvezető elnökétől.

— Jelenleg labdarúgó-, tollaslabda-, ritmikus sportgimnasztikai, termékszport-, röplabda- és kézilabda-szakosztálya van a D. Kinizsinek. Anyagi okok miatt már az elmúlt év őszén felmerült az a gondolat, hogy kénytelenek vagyunk két szakosztály tagjainak más egyesületeknél helyet keresni, vagy ha ez nem sikerül, akkor a szakosztályokat felszámolni. Mi mindenképpen az előbbi megoldásra törekszünk. Előzőleg a férfi NB II-es röplabdacsapat és a tollaslabda-szakosztály számára kerestünk új gazdát, de időközben decemberben módosítottuk elképzelésünket. Továbbra is tervezzük a röplabdázók átadását a DUSE-nak, vagy a megye egyik termelőszövetkezetének. Ellenben a tollaslabda-szakosztály korábbi elképzelésünkkel szemben mégis meg akarjuk tartani, s helyette a női kézilabdacsapatnak keressük másikat. Ennek az az oka, hogy együttesünk már minden bizonnyal felkerülne az NB I B-be, de a megváltozott körülmények között a D. Kinizsi már nem tudja vállalni egy magasabb osztályú gárdára szerzésével kapcsolatos fenntartást, utazási és egzisztenciális költségeket. Még nem tudjuk megmondani, hogy átadjuk-e vagy megszüntetjük a szakosztályt, erről január végén dönt a D. Kinizsi elnöksége. Mindenesetre mi szeretnénk például a D. Medicorral fuzionálni

vagy a város, esetleg a megye olyan csapatával, amely az NB I B-ben is sikerre számíthat.

Fülöp József még azt is elmondta, hogy Halász Ferencnek, a női kézilabdacsapat edzőjének két éves szerződése 1988. december 31-én lejárt, s a decemberi megbeszélésen már nem merült fel ennek megújítása. Egyelőre furcsa a helyzet, ugyanis az NB II-es sikeres csapat játékoskeretének tizenhat tagja közül január 2-től egyre kevésbé vannak edzőre, manapság már csak négy-öt kézilabdázónak veszi a fáradságot, hogy gyakoroljon. Arra is kíváncsi voltam, hogy mit szól a helyzethez a csapat edzője, Halász Ferenc, akiről úgy hírlík, hogy Kazincbarcikára tart.

ségének január végi átadását, hanem új csapat után néznek. Csábitott-e valakit Kazincbarcikára? — kíváncsiskodtam Halász Ferentől.

— Úgy érzem, hogy a szakosztály meglehetősen bizonytalan jövője ellenére sincs jogom játékosokat hívogatni, azt viszont nem tagadom, hogy Bárdos Zsuzsa már a Kazincbarcikai Vegyész játékos, akit megfelelő átgazolási díj kifizetése ellenében vittek el a barcikaiak.

Nagyon szomorú, hogy pillanatnyilag ennyire bizonytalan a D. Kinizsi kézilabdacsapata jövője, ami nemcsak gondolatébresztő a számunkra, hanem bizonyos következtetéseket levonására is készítenek bennünket.

Elsősorban az említett sportegyesület vezetéséről, amely úgy tűnik, „tulcentralizált” és a sajnálatos anyagi nehézségek mellett koncepciók gondolkodással is küszködik.

Bizonyítja ezt, hogy a klubnál novemberben még az ország egyik legeredményesebb tollaslabdaszakosztályának felszámolását tervezték és más klubhoz való átadásában reménykedtek. Aztán — jobb későn, mint soha — módosították az elképzelésüket. Miellegre tették a tollaslabda- és a női kézilabda-szakosztályokat, s most úgy tűnik, hogy az utóbbi a „könnyebb” a feleslegesebb. Egyelőre, hiszen a kérdés csak január végén dől el.

De, hogy már addig szétszéled az edző nélkül maradt, s úgy tűnik, gazdátlan csapat, szerintem azért is felelős valaki. Hiszen mennyivel humánusabb és ésszerűbb lett volna már biztos fogadó egyesületet találni tudatni a D. Kinizshez éveken át hűséges sportolókkal, hogy „holnapról” más egyesülethez tartoznak.

„Hová lett a sport?” — kiáltott fel idős kollégám, amikor meghallotta, hogy az NB II éllovasa végveszélybe került. És szavaim mélységes sajnálatot, fájdalmat éreztem.

Csibák Zoltán

1988 és 1989 a szorítóban

Az elmúlt vasárnap délelőtt tartotta évi beszámológyűlést a Hajdú-Bihar megyei ökolívó-szakszövetség elnöksége.

Az összejövetel krónikája. Pócsi Zoltán, a szakszövetség főtitkára üdvözölte a megjelenteket, köztük Demé Ferencet, a Hajdú-Bihar Megyei Tanács V. művelődési, ifjúsági, sportosztályának főelőadóit, az edzőket, versenybírákat, a szakszövetség képviselőit és a meghívott sportolókat.

Tótonai Ferenc, a megyei ökolívó-szövetség elnöksége nevében ismertette a szövetség 1988. évi munkáját, az elmúlt évből idéztek:

A szakszövetség éves munkaterv szerint végezte el feladatait. Kiemelték: az elmúlt évben az utánpótlás nevelésének területén mind minőségileg, mind mennyiségileg kiugróan jó eredményeket értek el. Elmarasztalták az edzőbizottság tevékenységét, illetve azt, hogy nem végezték érdemleges munkát.

A bíróbizottság (vezetője: Szabó Sándor) keretében 16 versenybíró működött, közülük Somlai Miklós nemzetközi minősítést szerzett. Az elmúlt évben nem szerveztek versenybírói tanfolyamot, viszont ebben az évtizedben ezt kívánatosnak tartja az elnökség. A bíróbizottság tagjai közül heten a MOSZ által rendezett bajnokságokon, csb-ken működtek közre.

A szervezőbizottság (vezetője: Nagy István) éves feladatait elvégezte, ez elsősorban az 1988-as versenyprogram lebonyolításában csúcsosodott ki.

Oktatási és továbbképző bizottság (vezetője: Szűcs Ferenc). Elsősorban a vezetői segítői a versenybírók képzését, továbbképzését, feldolgozta a szabályokat, ezeket ismertette javítani igyekezett a bírók eredményesebb közreműködését.

Ifjúsági bizottság (vezetője: Somlai Miklós) csupán fél éve tölti be tiszttségét, ezalatt aktívnak bizonyult.

Fegyelmi bizottság (vezetője: dr. Jäger István). A korábbi években kevés munkája volt, 1988-ban egy ügyet vizsgáltak. A bizottság vezetője nagymértékben segítette a Bocskai István-emlékverseny előkészítését, lebonyolítását.

A vidéki szakosztályok képviselőit dr. Újvárosi István látta el. Nemcsak a Bocskai-emlékverseny, hanem a Hajdú-kupa

Hajdúhadháztégláson történt rendezvényének szervezésében vállalt fontos szerepet.

Az elnökség beszámolójában szerepelt a megyében rendezett versenyek felsorolása. Többek közt megyei körverseny is volt Hajdúhadháztégláson, Berettyó-kupa Berettyóújfaluban, Lévai Sándor-emlékverseny Hajdúböszörményben, a DMVSC rendezésében zajlott a Magyarország—NSZK válogatott viadal.

A továbbiakban szó esett a Hajdú-Biharban tevékenykedő nyolc ökolívó-szakosztály munkájáról, eredményeiről is. Az országos összesített ranglistán: 15. DMVSC, ... 26. D. Sportiskola, ... 28. Hajdúböszörményi Bocskai, ... 32. BUSE, ... 43. Hajdúhadházi Bocskai.

Marton László, az 1988. márciusában alakult Veteran Box Club elnöke (45 tagja van a klubnak) az utánpótláskörű ökolívók közül a legjobb eredményt elért három versenyzőnek, Sütő Lászlónak (DSI), Bako Imrénének (Hajdúböszörményi Bocskai) és Varga Tamásnak (DSI) díszes plakettet adott át, rajtuk kívül még nyolcan kaptak elismerő oklevelet.

Pócsi Zoltán, a Magyar Ökolívó Szövetség éves versenynaptárát ismertette, köztük azokat a rendezvényeket emelte ki, amelyek elsősorban Hajdú-Biharban lesznek, vagy amelyekben más helyeken hajdúbihari öklözök szorítóba lépnek.

Élénk vita folyt a beszámoló, a tájékoztató fölött. Felszólalt: Szántó József, Piroska Zoltán, Czimbalmos István, Kovács András, Tóth István, Nagy István, Demé Ferenc, Pálcoka József, dr. Újvárosi István, Egri Gyula, Szűcs Ferenc, Szabó Sándor és Somlai Miklós. A fontosabbak tartott javaslatok, megjegyzések: erősíteni szükséges azt, hogy Debrecenből vegyenek részt az országos csapatbajnokságon; a DSI gyűjtsen egybe a megye leghatékosabb ifjú öklözöit; idejekorán menedzseljék az utánpótlás legjobbait; tömegesítsék az utánpótlást a diáksportkörökből, egyesületekből; az edzők ne csak szakmai vezetők, hanem nevelői is legyenek a fiatal sportolónak. Nagy kár volt: a vita idejének nagy részében „személyeskedés” folyt, mellyel nagyrészt elterelődött a figyelem a megyei ökolívó-szakszövetség munkájának értékeléséről, a továbbiakban a fő feladatok megjelöléséről.

Fülöp Kornél

Jackie Joyner-Kersey Budapestre készül

A tavalyi év egyik legjobb sportolójára az amerikai atléta, Jackie Joyner-Kersey volt. A szöuli olimpia fantasztikus világversenyén 7291 pontos teljesítménnyel győzött, majd megnyerte a távolugrást is, maga mögé utasítva az NDK-beli világbajnok Heike Dreschler-t és a szovjet vienylen. A gátazás javítja gyorsaságát, ami pedig elengedhetetlenül fontos a nyári nagy cél eléréséhez, a távolugrás világcsúcsának megdöntéséhez.

A feleségét már többször is „a női Rambónak” nevezte Bob Kersey elmondta, hogy neje öt alkalommal áll rajthoz fedett pályán, majd kijelentette: — A február 17-i Los Angeles-i verseny után döntözték el véglegesen, hogy Jackie indul-e a világbajnokságon. Ha jó erőben érzi magát, akkor február 24-én következhet New Yorkban az Egyesült Államok bajnoksága, majd a budapesti világbajnokság.

Détarit itthon kihallgatták

Détári Lajos, aki második éve idegenlégióként külföldön szerepel, a Magyar Labdarúgó-szövetség hívására hazajött, s tisztázni szeretné magát a megvesztetési vádak alól. A játékos — jelenleg a görög Olimpikiosz Pireusz csapatának a tagja — kedden a rendőrségen válaszolt a nyomozást vezető kérdéseire.

Mint ismeretes, Détári is pályára lépett azon az 1986-os bajnoki találkozón (DMVSC—Bp. Honvéd), amelyet követően a kispadon lévő pénzt kaptak a vidékiektől. Török Péter, az MLSZ főtitkára elmondta, hétfőn maga is Athénban járt, s kedden reggel Détárral együtt érkezett Budapestre.

— Úgy érzem, Détári akár tiszta az ügyben, akár nem, ezt a dolgot most már mindenképpen le kell zárni — jelentette ki a főtitkár. — A többi idegenlégióstól nem kaptak eddig visszajelzést? — Volt, akivel már telefonon sikerült beszélünk, s remélem, Détári után ők is hazajönnek.

A világ sportja sorokban

Kiengedtek a kórházból Bryan Robson, az angol labdarúgó-válogatott és a Manchester United csapatkapitányát, aki szombaton a QP Rangers elleni szigetországi kupamérkőzésen — egy perccel a találkozótól kezdődött — a kórházba került. A közép-pályás életveszélyben volt, mivel az ellenfél védőjével olyan szerencsétlenül ütközött, hogy nyelve a légutakat elzárta hátracsúszott. Szerencséjére Jim McGregor csapatorvos időben érkezett...

Olyan lábszárvédő viselésére kötelezték az első teremben lévő világbajnokságon pályára lépő játékosokat, amely az AIDS elleni védelmet nyújt. Ezt a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) a nagypályás VB selejtező mérkőzésekre is elrendelte. Az intézkedés hátterében az áll, hogy több ország biztosítottsága ragaszkodik a fokozott elővigyázatossághoz.

Újabb két évre meghosszabbította szerződését a Barcelona labdarúgócsapatának világhírű holland edzője, Johan Cruyff. A volt világbajnoki ezüstérmes és háromszoros aranylabdas már játékosként is megjárta a katalán együttest. További érdekesség, hogy szakszövetségként is a németalföldi Ajax együttesében aratta első sikerét.

Két szerződésről adott hírt a nyugatnémet bajnoki listavezető Bayern München labdarúgócsapatának vezetősége. Jupp Heynckes, a bajnok edzője — aki játékos korában a Borussia Mönchengladbach színeiben aratta sikereit — 1991 júniusáig az együttesnél marad. A szakemberként is ismert volt válogatott 1967-ben vette át a világhírű müncheniek irányítását. Júniustól a csapatot vezeti a kölni Jürgen Kohler, akinek aláírásáért 3,1 millió nyugatnémet márkát fizetnek a bajnok.

A szakember, mint rádió nyilatkozatában kijelentette, igazán nagyra tartja a Barcelonában kipróbált, ehhez azonban még időre van szüksége. Az idény elején Ibériába került a szakember működése eddig sem volt sikertelen, mivel csapata mindössze két ponttal maradt el a bajnoki listavezető Real Madrid mögött. Cruyff máris kinézte magának jelöltjeit, akiket a jövőben a Barcelona színeiben szeretne látni. Közülük egyelőre csak a válogatott „bombázó”, Ronald Koeman neve hangzott el. A PSV Eindhoven kivívottágerő azonban az örök rivális madridiak is „hajtanak”.

Pótlék a családoknak

A családi pótlék összege január elsejétől a gyermekek és a szülők családi állapota szerint így alakul:

Table with 3 columns: Family situation, Children per month, Total amount. Rows include: one child under 6 years (1320), one child over 6 years (1620), two children (1620), etc.

Közérdekű közlemények

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Debreceni Csoportja... Felvételizők, figyelm! Gazdasági típusú felsőfokú intézetek...

Felvételizők, figyelm! Gazdasági típusú felsőfokú intézetek... A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Debreceni Csoportja...

HÍREK - ESEMÉNYEK

HÍRSZERKESZTŐ POZDERKA JUDIT - TELEFON: 12-144

A MENTŐALAKULATRA VÁRVA

(Telefóto-MTI külföldi képszerkesztőség)

1989. JANUÁR 11., SZERDA ÁGOTA NAPJA. A Nap Kél 7.30 órakor - nyugszik 16.14 órakor

A SZERDA ESTIG VÁRHATÓ ORSZÁGOS IDŐJÁRÁS: A Dunántúl nagy részén napközben továbbra is a napsütés lesz a jellemző...

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Hatvanöt éve született Roger Guillemin, az Egyesült Államokban dolgozó, Nobel-díjas francia orvoskutató. A német megszállás alatt...

Rejtvényfejtők figyelmébe!

A Napló december 31-i számban megjelent keresztrejtvény megjelölése: A fergeteg járjon vadul elül, sópörge a pokolba régi házunk és döntse szét a régi ormkokat.

Napi (ki)szólás

Bíró: „Vádlott, miért csak betörésekre specializálta magát? Vádlott: „Mert lakásban én is otthon vagyok!”

TOPOR-TÁRLAT. A püspökladányi városi művelődési központ galériájában január 12-én 17 órakor dr. Matolcsi Lajos tanácselnök nyitja meg Topor András festőművész kiállítását.

IBM-PC (XT-AT)-MS-DOS alapfokú számítógép-kezelői tanfolyamot indít a Kölcsey Művelődési Központ és az Economy cég. A tanfolyamok időtartama 20 óra.

DEBRECNI SZÍNES A TELEVÍZIÓBAN. Január 14-én, szombaton este a televízió 2-es csatornáján a Vers mindenkinél adásában Lux Ádám, a Csokonai Színház tagja szerepel.

BRÁVÜROS BEUGRÁS. Mohos Nagy Éva operanékesnő, a debreceni Csokonai Színház tagja január 8-án, vasárnap bravúros beugrással mentette meg a győri Kisfaludy Színház Don Carlos-előadását.

PROGRAMOK

Debrecen 17 óra: Gombfocli-asztali labdarúgó-szakkör alakuláshoz várják az érdeklődőket az ifjúsági politikai klubban.

VILÁGBANKI HITELBŐL. Egy milliárd forintnyi világbanki hitelből új üzemszarnokot épített Nyiregyháza és a Taurus Gumipáriz Vállalat. Ha nem lesz rendkívüli időjárás, a kivitelezés a Szévé dolgozói, márciusig végeznek a szerkezetszereléssel.

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ. A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar Megyei Bizottságának lapja. Főszerkesztő: dr. Bényei József. Főszerkesztő-helyettesek: Gulyás Imre és Nagy Zsuzsa.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI

Arz ördögök - egy természetfeletti erőről szóló rémtörténet világhírű amerikai filmváltozatát nagy sikerrel vetítik Hajdú-Bihar megye filmszínházában. Misoror: Debrecen, Híradó, hn. 8. Viték: Hajdúnánás jan. 12-13., Berettyóújfalun jan. 12-15., Pótlár jan. 12-15., Hajdúdorog jan. 13-14., Hajdúböszörmény jan. 9-12. Hírbórs játékok (amerikai). Apolló hn. 10, hn. 12, hn. 2, 4, 6, 8. Atjáró élet és halál között (francia). Alain Delon főszereplésével. Hungaria hn. 10, hn. 12, hn. 2, hn. 4, hn. 6, hn. 8. Meteor 5, 7. Ártatlan gyilkosok (magyar). Gyerekeknek. 18.30 Mese - Három amigo (amerikai). Híradó hn. 4, hn. 6. Ránts fegyvert! (amerikai). Híradó f. 10. Veszélyes orjárat (szovjet). Meteor 3. Debreceni tévésorozatok másora: Híradó 10, n. 12, n. 2, n. 4, n. 6, n. 8: Végzetes diagnózis: AIDS. Színes, szinkronizált, amerikai film (16). Meteor n. 4, n. 6, n. 8: Karácsony este. Színes, szinkronizált, amerikai játékfilm.

SZÍNHÁZ

Csokonai: 7 órakor A padlás, Megyeribérlét. Jegyek a Csokonai Színház bérletes előadásaira is válthatók a színház jegypénztárában és a szervezési osztályon.

TELEVÍZIÓ

1. MŰSOR: 8.00 Tv-torna nyugdíjasoknak. 8.05 Stúdió '89. A Televízió kulturális hetilapja. 13.00 8.00 Képzőművészet. 8.55-KB. 13.00 Az Országsházából jelentjük... Tudósítás az Országgyűlés januári üléséről. 16.40 Hírek. 16.45 Déli vígjáték. 16.55 A Szegei Közveti Stúdió másora. 16.55 Správy -

Hírek szlovák nyelven. A Szegei Közveti Stúdió másora. 17.00 Házi gondozás, ápolás. VI/1. rész: A beteg gyermek otthoni gondozása. 17.15 Misorajánlat. 17.25 Tunyaszám-Balái SK férfi kosárlabda-mérkőzés. Közvetítés a Megyeri útról. A szünetben: Reklám. 19.00 A műsorvezető és gyötrelmei. Szovjet rövidfilm - ism. 19.20 Reklám. 19.30 Híradó. Az Országsházából jelentjük. Összeállítás az Országgyűlés januári üléséről. 20.40 Reklám. 20.45 Két férfi egy eset. NSZK bűnügyi tévéfilm. 21.00 Uj Világ. Külpolitikai képes krónika. 22.30 Híradó 3.

2. MŰSOR: TV 2 Kudlik Júliával és Antal Imrével. 17.00 Képzőművészet. 17.15 TV 2. 17.45 Torpedó. Telefonos játékok. 18.00 Tárthatatlan gyilkosok (magyar). Gyerekeknek. 18.30 Mese - Három amigo (amerikai). Híradó hn. 4, hn. 6. Ránts fegyvert! (amerikai). Híradó f. 10. Veszélyes orjárat (szovjet). Meteor 3. Debreceni tévésorozatok másora: Híradó 10, n. 12, n. 2, n. 4, n. 6, n. 8: Végzetes diagnózis: AIDS. Színes, szinkronizált, amerikai film (16). Meteor n. 4, n. 6, n. 8: Karácsony este. Színes, szinkronizált, amerikai játékfilm.

POZSONY, 2.: 17.15 Kulesok a matematikához. 17.45 A névtelen vár. Magyar tévésorozat. 18.30 Jótanácsok. 19.00 Torna. 19.10 Esti mese. 19.30 Híradó. 20.00 Sakálók. Modern balett. 20.30 Dokumentumfilm Luxemburgból. 21.10 Tengerszem. Dokumentumfilm. 21.30 Híradó. 22.00 Világhír. 22.15 Balzac úr ünneplő öltözéke. Tévékomédia.

RÁDIO

KOSSUTH RÁDIO: 8.20 Ecumix. Gazdasági magazin. 8.50 Könyvtárs. 9.30 Nóták. 10.05 Pórlul járt hencsög. Vidám jelenetek. 11.00 Sullivan-operettjelenetek. 11.30 Ferences rend Gyöngyösről. Riporter: Szegedi Erzsébet. 12.45 Törvénykönyv. 13.00 Klasszikusok délidőben. Zenekari muzsika. 14.10 A magyar nyelv százada (9.). 14.25 Operabálok. 15.00 A Népszínház Hangos Újság melléklete. 16.05 Yehudi Menuhin és Stéphane Grappelli hegedű. 16.15 A körhinta-palota. Balázs Béla meséje rádióra alkalmazva (1981). 17.00 Kinek az érdeke? Riporter: Csűrös Csilla. 17.30 Méliusz József évforduló. 18.02 Várandy Szabolcs: Hátha nem úgy van. Domokos Mátys könyvszemléje. 19.15 Két nap az élet. Robert Merle regénye rádióra alkalmazva (1980). 11.2. befejező rész. 19.57 Tránczi muzsika. 20.30 A külpolitikai rovat másora. 21.00 Reiner Frigyes öröksége - VI/4. rész. Bachtól Brahmsig. 22.00 Hírvilág. 22.30 Arukodó renghullámok. 22.45 Haydn: d-moll (Lamentatione) szimfónia. No. 26. 23.01 Pierre Fourrier gondolkázik. Ernest Lush és Jean Fonda zongorázik. 23.45 Régi híres énekesek másorából. Francesco Merli operariákat énekel.

Napközben (élő). 12.10 Fúvós indulok. 12.30 Déli Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 13.05 A tegnapi slágereiből. 14.00 Hivatás: dramaturg. Beszélgetés neveléssel. 15.05 Zenevilág. 17.30 Otthid sebesség. 18.24 Tudósítás a ZTE-Körmend férfi bajnoki kosárlabda-mérkőzéséről. 18.30 Garázs. A mikrofonnál: Nagy Ferő. 18.55 Tudósítás férfi bajnoki kosárlabda-mérkőzéséről. 19.05 Lloyd Webber zenés játékaiból. 19.55 Albumajánlat. 20.50 Készül a nemzeti atlász. 21.05 Tanakodó. 22.00 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót (élő). Népszerű dallamok - esti hangverseny. 23.15 A Uriah Heep együttes felvételeiből. 23.50-01.4 Csmen McRae dzsesszegyüttese játszik.

BARTÓK RÁDIO: 9.08 Medea. Részletek Cherubini operájából. 10.00 Zenekari muzsika. 11.05 Pillanatkép. 11.10 Magyar előadóművészek felvételeiből. 12.12 13.05 Szonda. Tudományos magazin - ism. 13.35 Muzsikáról versben, prózában. Zichy Géza. 14.11 Fuvolaművészek felvételeiből. 14.25 Magások, figyelem! 15.05 Soproni József művelődési központjából. 15.48 Donald McIntyre Wagner operabálok énekel. 16.26 Enklő Magyarországi - III/1. rész. Magyar szerzők kórusműveiből. 17.00 Kapcsoljuk a Magyar Rádió márványtermét (élő). Eder Pál hegedű. Baranyay László és Német Éva zongorázik. Kb. 18.00 Szimfonikus táncok. 18.30 A Magyar Rádió szlovák nyelvű nemzetiségű másora Szegedről. 19.05 Rádióhangversenyekről. Csengery Kristóf másora. 19.35 A Collegium aureum Kamarazenekar játszik. 21.00 ZeneKözélet. 21.05 Krikkus Krikkus. Beszélgetés új hanglélekről. 22.52 Színesvizsga - 1988. Gesztis Károly. Tárlat az utcán. Kocsis István színműveinek rádióváltozata.

DEBRECEN: 6.00-8.00 Reggeli zenés műsor. 6.00 Hírek. 6.15 Időjárás, közpolitika, lapszemle. 6.30 Hajdúsági Hírmondó. Az ügyletek jelentik. 7.00 Kronika (Kossuth). 7.25 Közveti időjárás. 7.30 Hajdúsági Hírmondó. 7.50 A lapokban, folyóiratokban olvastuk. 7.55 Napi összefoglaló. 8.00 Műsorzárás. Kapcsoljuk a Danubius Hírmondót. Szerkesztők: Tóth Károly, Kolláth Adrienne, Bálint István, Kazinczi Károly. Felelős szerkesztő: Pallai János.

Törvény és a jog BEFEJE

Az Országgyűlés az Országgyűlési határozattal a törvényalkotásról és a jogalkotásról.

Kulcsár

Dr. Kulcsár Károly, aki a jogi, igazságügyi bizottság elnöke, a törvényalkotásról és a jogalkotásról.

A továbbiakban szólt, hogy a kormány elfogadta a Püspökladányi városi tanács határozatát.

A politikai pártokhozára vonatkozó törvény szükségessé válva hangsúlyozták a társadalmi funkciók lebontását és a funkciók újraszervezését.

Azoknak a szervezeteknek, amelyeknek a társadalmi funkciók lebontása érdekében a jövőben a képviselőknek a feladatait át kell adni.